

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΚΖ'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

15 ΜΑΪΟΥ 1950

ΑΡΙΘ. 10

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

† *Μητροπολίτου Λαρίσης Δωροθέου* Πεντηκοστή.—Μήνυμα τών Προέδρων του Οικουμένου, Συμβουλίου τών Εκκλησιών. Πεντηκοστή 1950.—*Αμίλια Σ. Αλιβιζάτου*, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἡ Οἰκουμένη Κίνησις (Β').—*Ἰωάννου Ν. Καμίση*, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Δύο βυζαντινὶ ἱεράρχαι καὶ τὸ Σχίσμα τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας.—*Ἀρχιμ. Σωφρονίου Παπακυριακοῦ*, Κατάλογος Μητροπολιτῶν Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης (1204—1828).—*Διὰ τὸ Παιδομάζωμα* Ἀπαντήσεις.—*Παρατηρήσεων Στήλη*: Ἐπανόρθωσις.—Μοναδικὸν Πνευματικὸν Κέντρον.—Φυτώρια πολιτισμοῦ.—Ὁ Πατριάρχης Σερβίας Γαβριήλ (†).—*Χρονικά*.—*Πνευματικὴ Κίνησις*: Περί τῶν Ἐκδόσεων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας (ε').—*Θεοδώρου Εὐδή* Ἰδιόμελα τοῦ Ἐξοδιαστικοῦ καὶ Ὀμηρικῆς ἀπηχῆσις στήν Ὑμνογραφία (Χ. Μ. Ἐνισλείδου).—Ἡ Ἁγία Γραφή σὲ εἰκόνες (γ.π.)

ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ

Εἶναι ἐπιβεβλημένη ἡ ἐορτὴ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Εἶναι ἀπαραίτητον νὰ πανηγυρίζωμεν τὴν ἐορτὴν Του, καθόσον τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ δὲν πληροῖ μόνον, κατὰ τὴν Γραφήν, ὀλόκληρον τὴν γῆν, ἀλλὰ πληροῖ καὶ ἡμᾶς καὶ μᾶς περιβάλλει ὅπως μᾶς περιβάλλει ὁ ἀήρ, ὅστις μάλιστα εἶναι εἰκὼν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Διὰ τοῦτο τὸ Ἅγιον Πνεῦμα πρέπει νὰ καταλαμβάνη τιμητικὴν θέσιν εἰς τὴν καρδίαν μας ἐν ἀνεκφράστῳ εὐγνωμοσύνῃ.

Τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ πληροῖ πᾶσαν τὴν γῆν. Πόσον θαυμασίως ὠραία εἶναι ἡ γῆ ἐν τῇ λαμπρότητι τῶν χρωμάτων καὶ ἐν τῇ ὠραιότητι τῶν ἀνθέων καὶ ἐν τῇ θαυμαστῇ τάξει καὶ ἁρμονίᾳ! Ὅλη αὐτὴ ἡ λαμπρότης εἶναι ἔργον τοῦ Ἁγ. Πνεύματος. Ἡ γῆ, διδάσκει ὁ Μωϋσῆς, ἦτο κενὴ καὶ ἀκατασκευάστος καὶ Πνεῦμα Κυρίου ἐπέφερετο ἐπὶ τῶν ὑδάτων, τὸ Ὅποιον παρέσχεν εἰς τὴν δημιουργίαν ἁρμονίαν καὶ τάξιν, ὠραιότητα καὶ λαμπρότητα. Οὕτω λοιπὸν ἡ γῆ κατὰ τὴν ἀξιοθαύμαστον τάξιν καὶ τὴν ἐκπληκτικὴν ὠραιότητα εἶναι ἔργον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Καὶ ἔτσι ὁ κόσμος ὅλος ἐγένετο τὸ μυστικὸν ἐργαστήριον Αὐτοῦ.

Ἀπὸ τοῦ μεγάλου αὐτοῦ κόσμου ἄς παρατηρήσωμεν τώρα τὸν μικρὸν κόσμον, τὸ ἡμέτερον σῶμα, τὸ ὅποιον ὑπερτερεῖ πολὺ εἰς σκοπιμότητα καὶ ὠραιότητα τὸν μέγαν κόσμον. Καὶ βέβαια εἶναι καὶ αὐτὸ ἔργον τοῦ Ἁγ. Πνεύμα-

τος, τὸ Ὅποιον κατὰ μείζονα λόγον συμμετέσχεν εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ ἀνθρώπου, οὗτινος κατοικία ὠρίσθη ἡ γῆ. Μεγαλύτερα καὶ ἐσωτέρα λοιπὸν πρέπει νὰ εἶναι ἡ συμμετοχὴ Του εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ ἀνθρώπου, τὸ σῶμα τοῦ ὁποῦο, κατὰ τὸν Παῦλον, εἶναι ναὸς τοῦ Ἁγ. Πνεύματος.

Καὶ ποῦ εἰς αὐτὸ δὲν εὐρίσκεται ἡ ἁρμονία! Παρατηρήσατε τὴν μηχανικὴν τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἐξετάσατε τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας πόσον σκοπίμως καὶ πρακτικῶς ἐτοποθετήθησαν, ὀλόκληρον τὸν ὀργανισμόν εἰς ὅλας τὰς λεπτομερείας, ὅστις προϋποθέτει ἀριστοτέχνην. Οὐδεμία ἄλλη δύναμις καὶ σοφία εἶναι δυνατόν νὰ δημιουργήσῃ αὐτὸ, εἰμὴ ἡ Θεία τοιαύτη. Ἄς σκεφθῶμεν αὐτὸ τὸ μικρὸν καὶ ἀνήσυχον, τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν, ἥτις κτυπᾷ ἐπὶ τόσα ἐτη ἀδιακόπως καὶ μὲ ἰδιαιτέραν ἀκρίβειαν καὶ ρυθμόν, τίς ἄλλος θὰ ἦτο δυνατόν νὰ τὴν δημιουργήσῃ καὶ διαμορφώσῃ ἀπὸ τὴν Θείαν σοφίαν καὶ δύναμιν τόσον ἐντελῶς. Αὐτὰ εἶναι δῶρα τοῦ Ἁγ. Πνεύματος. «Τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ μὲ ἐδημιούργησε» λέγει ὁ Ἰώβ (33,4). Καὶ εἰς τὴν Γραφήν ὀρίζεται «ὁ Θεὸς ἐνεφύσησε πνοὴν ζωῆς εἰς τὸ ἀνθρώπινον σῶμα». Ἡ πνοὴ αὐτὴ εἶναι σύμβολον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Τὸ διακρίνον τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὰ λοιπὰ ὄντα τοῦ ὄρατοῦ κόσμου εἶναι ἡ προικοδότησις αὐτῶν μὲ τὴν ψυχὴν, τὴν αὐλὸν οὐσίαν. Ἰσταται μὲ τὰς δύο κεντρικὰς ἰκανότητας, τὴν νόησιν καὶ τὴν θέλησιν, εἰς στενὴν σχέσιν μὲ τὸ Ἁγ. Πνεῦμα. Ἡ εὐσέβεια, ἡ καθαρότης, τὸ εὐάγων καὶ τὸ εἰρηνικόν, ἡ σταθερότης τοῦ χαρακτήρος, ἡ ἠθικότης, ἡ πρὸς τὸ πράττειν τὸ καλὸν δύναμις εἶναι ἐκ τοῦ Ἁγ. Πνεύματος. «Τὸ ἀφθαρτὸν τοῦ Πνεύματός ἐστιν ἐν πᾶσιν» λέγει ὁ Σολομὼν (Σοφ. 12,1). Τὰ προσόντα τοῦ σώματος, ὑγεία καὶ δύναμις εἶναι ἐνέργεια τοῦ Ἁγ. Πνεύματος. Ἔτσι πληροῖ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ τὸν μέγαν κόσμον τῆς δημιουργίας καὶ τὸν μικρὸν ἐπίσης κόσμον, τὸν ἀνθρώπον, μὲ τὴν Χάριν καὶ τὴν δύναμιν Του.

Πληροῖ ἐπίσης καὶ τὸν ἀόρατον κόσμον τῆς ὑπερφυσικῆς τάξεως. Ἡ θαυμασιὰ τάξις, τὴν ὅποιαν βλέπομεν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀποκαλύψεως εἶναι ἔργον Αὐτοῦ. Ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ πληρωθέντες καὶ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν

Αὐτοῦ εἶπον οἱ Προφῆται καὶ οἱ ἄλλοι ἱεροὶ ἄνδρες, ἀναγγέλλαντες τὰς σκέψεις τοῦ Θεοῦ μὲ καθαράν καὶ μεγάλην δύναμιν καὶ μὲ διαύγειαν. Ἡ ἐσωτερικὴ ἀνάπτυξις καὶ ἐπαλήθευσις τοῦ βασιλείου τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς εἶναι ἔργον τοῦ Ἁγ. Πνεύματος. Τὰ πρόσωπα καὶ αἱ εἰκόνας καὶ τὰ γεγονότα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ἅτινα ὁδηγοῦν πρὸς τὴν Νέαν Διαθήκην, εἶναι ἔργον τοῦ Ἁγ. Πνεύματος. Κατὰ τὴν πλήρωσιν τοῦ χρόνου τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἐσκήνωσεν εἰς τὴν Παρθένον Μαρίαν καὶ ἐνεφανίσθη ὁ Ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, Χριστὸς ὁ Θεάνθρωπος Λυτρωτὴς. Τὸ στεφάνωμα ὄλου τοῦ σωτηριώδους ἔργου εἶναι ἡ κάθοδος τοῦ Ἁγ. Πνεύματος ἐπὶ τοὺς Ἀποστόλους, εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ ἰδρυθεῖσαν Ἐκκλησίαν κατὰ τὴν Ἁγίαν τῆς Πεντηκοστῆς ἡμέραν. Ὡς ἄνεμος, ἐνδυναμούμενος ὀλονέν, διεπέρασεν ἡ πνοὴ τοῦ Ἁγ. Πνεύματος καὶ ἐπλήρωσε τὸν οἶκον καὶ τὴν ὄλην Ἐκκλησίαν.

Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα διδάσκει τὴν Ἐκκλησίαν ὁδηγοῦν Αὐτὴν εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. Ἡ ἀνάπτυξις τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας εἶναι ὑπὸ τὴν παρουσίαν καὶ ὁδηγίαν τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, καὶ ἂν ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι ὁ στίλος καὶ τὸ ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν ἐνέργειαν καὶ ὁδηγίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Τὸ Ἅγ. Πνεῦμα κυβερνᾷ ὡσαύτως τὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ Ἐκκλησία ἠχοδομήθη καὶ συγκροτεῖται ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀληθῶς τοῦτο «ὄλον συγκροτεῖ τὸν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας». Ἡ θαυμαστὴ οἰκοδομὴ καὶ τάξις καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ νομοθεσία ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν μέχρι σήμερον, ἡ ἀνάπτυξις τῶν ἀληθειῶν τῆς πίστεως ἐν ταῖς Οἰκουμενικαῖς καὶ Τοπικαῖς Συνόδοις εἶναι ἔργον τοῦ Ἁγ. Πνεύματος, εἶναι ἀπόδειξις τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας ὑπ' Αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρος ἡ Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία μαρτυρεῖ τὴν ὁδηγίαν καὶ κυβέρνησιν τῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τοῦ Ἁγ. Πνεύματος διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

Τὸ Ἅγ. Πνεῦμα εἶναι ὁ τελειωτὴς τῶν ἱερῶν μυστηρίων. Τὸ βάπτισμα εἶναι ἡ ἀναγέννησις εἰς αἰώνιον ζωὴν ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος. Διὰ τοῦ χαρίσματος παρέχονται αἱ δωρεαὶ τοῦ Ἁγ. Πνεύματος. Ὁ γάμος εἶναι ἡ ἀπεικόνισις ὑπὸ τοῦ Ἁγ. Πνεύματος τοῦ δεσμοῦ τοῦ Χριστοῦ, ὡς Νυμφίου, μετὰ τῆς Ἐκκλησίας ὡς Νύμφης. Ἡ ἐξομολόγησις ἰδρύθη ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ εἰπόντος πρὸς τοὺς Μαθητὰς Του «Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον...». Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα καθιστᾷ τοὺς Ἐπισκόπους, Πρεσβυτέρους καὶ Διακόνους καὶ χωρὶς Αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει Ἱερωσύνη, χωρὶς δὲ ταύτης δὲν γίνεται ἡ τέλεισις τῶν μυστηρίων καὶ ἡ δι' αὐτῶν παροχὴ τῆς Χάριτος. Τὸ Ἅγ. Πνεῦμα μεταβάλλει τὸν ἄρτον καὶ τὸν οἶνον ἐν τῇ Εὐχαριστίᾳ εἰς τὸ ἀληθὲς Σῶμα καὶ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ, «Κατάπεμψον τὸ Πνεῦμά Σου τὸ Ἅγιον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα...μετα-

ΜΗΝΥΜΑ ΤΩΝ ΠΡΟΕΔΡΩΝ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ 1950

Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ τῶν εὐχαριστιῶν ἐπὶ τῇ ἀποστολῇ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ, διερωτώμεθα περὶ τῆς εἰλικρινεστέρως καὶ πληρεστέρως συμμετοχῆς εἰς τὸ θαυμαστὸν καὶ ἱερὸν τοῦτο μυστήριον. Ἡ δὲ ἀπάντησις ἐν προκειμένῳ δίδεται ἐν τῇ πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῇ (Γ' 14) «μέτοχοι γὰρ γεγόναμεν τοῦ Χριστοῦ, ἐάνπερ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν».

Ζῶμεν ἤδη ἐν ἐποχῇ, καθ' ἣν ἡ θεμελιώδης πεποίθησις τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὄντως ὁ ἐπὶ πάντων Κύριος εὐρίσκεται ὑπὸ διαρκῆ πρόκλησιν. Ἄρα γε τολμῶμεν νὰ ἰσχυρισθῶμεν, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ Κύριος τοῦ κόσμου τούτου, μεθ' ὄλων τῶν ἀδικιῶν, τῶν ταραλαιωριῶν, τῆς πολιτικῆς δυνάμεως, τῶν συνεχῶν συγκρούσεων καὶ τῶν προσπαθειῶν τῆς αὐτοκαταστροφῆς; Ἴδου ὅμως ὅτι ὅ,τι ἐνισχύει ἡμᾶς ἐν τῇ πίστει, ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Κύριος καὶ ὅ,τι κρατεῖ ἐδραῖαν καὶ ἀδιάσειστον τὴν πίστιν ταύτην μέχρι τέλους, εἶναι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. Ἐν τῇ δυνάμει τοῦ Πνεύματος πιστεύομεν καὶ πρέπει νὰ διακηρύξωμεν, ὅτι ὁ Χριστὸς ἀντέσχεν εἰς ὅλα τὰ παθήματα καὶ κατενίκησε πᾶσαν ἁμαρτίαν καὶ ὅτι Αὐτὸς βασιλεύει. Ὡπλισμένοι διὰ τῆς νικητηρίου ταύτης βεβαιότητος, αἱ Ἐκκλησίαι ἴστανται ἕτοιμοι ἵνα παλαίωσιν ἐναντίον τῶν ρευμάτων τῆς ἀπελπίσεως, τῆς ἠττοπαθείας καὶ τῆς ἀδιαφορίας, ἅτινα ἀπειλοῦσι νὰ ὑποσκάψωσι τὴν ζωὴν τῶν Ἐθνῶν. Διότι, ἐφ' ὅσον ὁ Χριστὸς εἶναι Βασιλεὺς, ἀπεστάλημεν ἵνα ἀφόβως μαρτυρήσωμεν

βαλὼν τῷ Πνεύματί Σου τῷ Ἁγίῳ.» Εἰς τοὺς ἀνθρώπους παρέχεται διὰ τοῦ Εὐχελαίου ὑπὸ τοῦ Ἁγ. Πνεύματος ἴσσις ψυχῆς τε καὶ σώματος. Ἡ ἀθάνατος ψυχὴ λοιπὸν τοῦ ἀνθρώπου πῶς θὰ ἠδύνατο νὰ ζῆσῃ ἄνευ τῆς ζωοποιοῦ αὐτῆς Χάριτος, πῶς θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ τοῦ ἁγιασμοῦ καὶ τοῦ πνευματικοῦ ἐν γένει σκοποῦ τῆς ἄνευ τοῦ ἁγιοποιούντος Ἁγ. Πνεύματος; Ἡ πνοὴ ζωῆς τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς εἶναι ἡ ἁγιοποιούσα Χάρις. Τὸ Ἅγ. Πνεῦμα εἶναι ὁ ἀνεξάντλητος χορηγητὴς τῆς Χάριτος καὶ ἡ ἀνεξάντλητος πηγὴ τῆς ζωῆς τῆς ψυχῆς. Ἐξ αὐτοῦ ἀντλεῖ αὕτη, ἐξ αὐτοῦ ἀναπνέει καὶ πληροῦται μετὰ τὴν πνοὴν Του.

Ἄς ἀνοίξωμεν λοιπὸν τὴν καρδίαν μας καὶ ἄς τοῦ δώσωμεν ἐξ εὐγνωμοσύνης διακριτικὴν θέσιν εἰς αὐτὴν διὰ νὰ κατοικῇ, ζῶντες ζωὴν ἀρετῆς καὶ καθιστῶντες οὕτω ἡμᾶς Ναὸν καὶ κατοικητήριον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

† Ὁ Λατίνης ΔΩΡΟΘΕΟΣ

Η ΝΕΑ ΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΒΑΤΙΚΑΝΟΥ

Η ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ*

B

Ἄλλὰ ποῖα εἶνε τὰ βαθύτερα αἴτια καὶ τὰ οὐσιαστικώτερα σημεῖα τὰ δικαιολογούντα τὸ δημιουργηθὲν ρεύμα, τὸ γνωστὸν εἰς τοὺς θεολογικοὺς καὶ ἐκκλησιαστικοὺς κύκλους ὡς «οἰκουμένη κίνησις»;

Καὶ πρὸ πεντηκονταετίας ἀκόμη ὁ χωρισμὸς τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου ἦτο ἀφόρητος καὶ ὁ ὀμιλῶν περὶ ἐνώσεως ἢ περὶ συνεννοήσεως καὶ οἰασθήποτε ἐπαφῆς μετὰ τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν ἐκινδύνευε νὰ θεωρηθῆ ἀνόητος, καὶ ἴσως, καὶ προδότης τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐκκλησίας, τῆς ὁποίας

* «Τὸ Βῆμα» 12 Ἀπρ. 1950

τοῖς ἀδελφοῖς διὰ πράξεων δικαιοσύνης καὶ ἀγάπης καὶ δι' ἀφιερώσεως ἡμῶν εἰς τὴν διακονίαν τῶν Ἑθνῶν.

Ἐχομεν ὡσαύτως ἀνάγκη νὰ εἴμεθα ἐδραστοὶ ἐν τῇ ὑποσχέσει ταύτῃ ὡς πρὸς τὰς Ἐκκλησίας ἡμῶν. Πρέπει νὰ εἴμεθα μνήμονες τῆς θεμελιώδους πίστεως τῆς Ἐκκλησίας, ὅτι τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ὅπερ ποτὲ ἐδημιούργησεν ἕνα λαὸν κοινῶν σκέψεων καὶ αἰσθημάτων, δύναται νὰ διαφυλάξῃ καὶ ἐν ἀνάγκῃ νὰ ἀποκαταστήσῃ ἐκ νέου τὴν ἑνωσιν τῶν ἀνθρώπων. Ὁ λόγος, ὃν ἀπὸ κοινοῦ εἴπομεν ἐν Ἀμστερνταμ, ὅτι αἱ Ἐκκλησίαι ἡμῶν προτιθενται νὰ παραμείνωσιν ἠνωμένοι, ἴσως εὐκόλως λησμονηθῆ, ἅμα τῇ ἐπανόδῳ εἰς τὰς καθ' ἑκάστην ἀπασχολήσεις ἡμῶν καὶ ἐν τῇ ἀντιμετωπίσει τῶν δυσχερειῶν τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀπὸ κοινοῦ ὡς μίᾳ ὀργανώσεως δράσεως. Ἄλλ' ἄς πιστεύσωμεν εἰς τὴν δύναμιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Τοῦτο συνέχει ἡμᾶς. Τοῦτο λέγει εἰς ἡμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Πεντηκοστῆς, ὅτι αὐτὸ δύναται νὰ ὑπερβῇ ὅλους τοὺς φραγμοὺς, οἵτινες ἀκόμη ὑπάρχουσιν ἀναμέσον ἡμῶν. Ἐὰν ζῶμεν ἐν ταπεινόφρονι ἐξαρτήσῃ ἀπ' αὐτοῦ, εἴμεθα ἱκανοὶ νὰ προσευχώμεθα καὶ ἐργαζώμεθα ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ, ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ εἰς τὸν Υἱόν.

Τὸ Πνεῦμα μεσιτεύει ὑπὲρ τῶν Ἁγίων. Ἄς δεηθῶμεν λοιπὸν πρὸς αὐτὸ ὑπὲρ ἑαυτῶν καὶ ἀλλήλων, ὅπως μεσιτεύσῃ ἵνα ζήσῃ μετὰ ὅλων ἡμῶν ἡ πρώτη πίστις τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἵνα δυνάμεθα νὰ κηρύξωμεν τοῦτο ἀπὸ κοινοῦ μέχρι συντελείας.

ΟΙ ΠΡΟΕΔΡΟΙ

ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Πάστορ MARC BOEGNER

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Καντέρμπουρου

GEOFFREY FISHER

Καθηγητὴς T. S. CHAO

Δρ JOHN R. MOTT

Ἐπίσκοπος G. BROMLEY OXNAM

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Οὐσάλας ERLING EIDEM

Ὁ Μητροπολίτης Θουατέρων GERMANOS

ἦτο ἀφάνταστον οἱ ἀντιπρόσωποι νὰ συνομιλοῦν κἂν περὶ τοιούτων πραγμάτων μετ' ἀντιπροσώπων τῶν ἄλλων ἐκκλησιῶν, δι' οὓς, κάποτε καὶ δικαίως, ὕφισταντο καὶ σοβαρόταται ὑπόνοιαι προθέσεων καὶ σκοπῶν.

Ἀπὸ πεντηκονταετίας καὶ πλέον, ἀλλὰ συστηματικώτερον ἀπὸ τριακονταετίας, ἤλλαξαν τὰ πράγματα. Σπουδαῖα καὶ ἱστορικὰ διεθνεῖς πρωτοβουλία καὶ προσπάθειαι κατάρθρωσαν νὰ συναθροίσουν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἀντιπροσώπους τῶν διαφόρων ἐκκλησιῶν ἐπὶ συζητήσεϊ τῶν μεγάλων γράμμων τῆς ἐπανασυνδέσεως τῶν καταλυθέντων δεσμῶν τῆς χριστιανικῆς οἰκογενείας, καὶ, ὑπὸ τὴν γενικὴν κατὰ πλῆξιν ὀλοκλήρου τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου καὶ ἐντὸς ἐλαχίστου σχετικῶν χρόνου, συνετελέσθη τὸ μέγα γεγονός τῆς δημιουργίας ἀτμοσφαιρᾶς ἀλληλοσεβασμοῦ καὶ ἀλληλοεκτιμήσεως τῶν διαφόρων χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν, ἐναντι τῆς κρατούσης μέχρι τότε καταστάσεως ἀδιαφορίας, ἀγνοίας, περιφρονήσεως, φανατισμοῦ καὶ ἀποστροφῆς τῆς μίᾳς ἐκάστης ἐκκλησίας πρὸς τὰς λοιπὰς. Ὁ γράφων, ἔχων ὑπερτριακονταετῆ πείραν τῆς διεθνοῦς ταύτης προσπάθειας, κάτι γνωρίζει ἀπὸ τὸν μόχθον ὁ ὁποῖος ἐχρειάσθη διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ κύρους, τῆς θέσεως καὶ τῆς ἀξίας τῆς ἐκκλησίας μας ἐκ μέρους τῶν ἄλλων, τὰ ὁποῖα κατέχει αὕτη σήμερον, ἀναμφισβητήτως, εἰς τοὺς διεθνεῖς ἐκκλησιαστικοὺς κύκλους, ἐναντι τῆς ἀφανείας καὶ περιφρονήσεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο καταδικασμένη, δι' ὄλως εὐνοήτους λόγους, κατὰ τὴν πρὸ τῶν χρόνων τούτων περίοδον.

Καὶ τώρα, μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς πρώτης αὐτῆς ἐπαφῆς, ἀρχίζει πλέον ἡ δευτέρα περίοδος τῆς ἱστορίας τῆς οἰκουμένης κινήσεως, τῆς ὁποίας ἡ σημασία χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὸν κύριον σκοπὸν τῶν ἐξακολουθουσῶν, κατὰ μεθοδικώτερον τρόπον, ἐπαφῶν τῶν ἐκπροσώπων τῶν διαφόρων ἐκκλησιῶν εἰς τὰς διαφόρους διεθνεῖς ἐκκλησιαστικὰς συσκέψεις καὶ τὰ θεολογικὰ συνέδρια. Ὁ σκοπός, πλὴν τῆς ἀναπτύξεως συνειδήσεως πραγματικῆς χριστιανικῆς ἀλληλεγγύης μετὰ ἀλλήλων, δὲν εἶναι ἄλλος παρὰ ἡ πραγματικὴ καὶ οὐσιαστικὴ γνωριμία τῶν. Ἔως τώρα αἱ διάφοροι χριστιανικαὶ ἐκκλησίαι ἐγνωρίζοντο ἢ μίᾳ μετὰ τὴν ἄλλην ἀπὸ ἐπιπολαίας ἐπισκέψεις, ἀγγραμμάτους παρατηρήσεις, καὶ ἀκόμη ἐπιπολαιότερας ἐξ ἀποστάσεως θεολογικὰς θεωρίας. Ἐντεῦθεν καὶ ὁ ἐπιτεινόμενος χωρισμὸς καὶ ἡ ἀφάνταστος ἄγνοια καὶ αἱ ἀνήκουστοι παραξηγήσεις καὶ αἱ ὄλως φαντασιώδεις παραστάσεις περὶ τῆς πίστεως τῆς μίᾳς ἢ τῆς ἄλλης ἐκκλησίας, αἱ ὁποῖαι ἐφθάνον μέχρι τοῦ ἐξωφρενικοῦ σημείου τοῦ ἐρωτήματος, ἂν αὕτη ἢ ἐκεῖνη ἡ χριστιανικὴ ἐκκλησία πιστεύει εἰς τὸν Χριστόν!

Καὶ ποῖος ἄλλος θὰ ἦτο καταλληλότερος νὰ

ἀναπτύξη τί εἶναι μία ἐκκλησία ἀπό ἓνα ἀντιπρόσωπον αὐτῆς, δυνάμενον νά ὀμιλῇ μέ γνώσιν καί κύρος διὰ τήν ἐκκλησίαν του ; "Ἐτσι εἰς τὰς συγκροτούμενας μεγαλυτέρας ἢ μικροτέρας συσκέψεις ἐπίμοχος καταβάλλεται προσπάθεια ἐνὸς ἐκάστου ἀντιπροσώπου μιᾶς ἐκάστης ἐκκλησίας, ἐφ' ὅσον βέβαια δύναται, νά ἀναπτύξη τί εἶναι καί τί πιστεύει ἡ ἐκκλησία του. Δέν πρόκειται περί συζητήσεων δογματικῶν στενωτέρας ἐννοίας, πολὺ ὀλιγώτερον περί παραχωρήσεων οἰασθήποτε φύσεως, τὰς ὁποίας οὐδεὶς εἶνε διατεθειμένος νά κάμη οὔτε καί νά δεχθῇ ἄλλοθεν προσφερομένας. Οὔτε πρόκειται περί συμβιβασμῶν πρὸς ἐπιτυχίαν προχείρου, ἐπιπολαίας καί ἀσυνειδήτου ἐνώσεως, προωρισμένης νά διαλυθῇ τὴν ἐπομένην τῆς πραγματοποίησώς της. Πρόκειται μόνον περί ἀναπτύξεως τῶν ἀληθινῶν στοιχείων τῆς ὑποστάσεως μιᾶς ἐκάστης ἐκκλησίας καί μόνον, ἀφοῦ διὰ τῆς γνώσεως αὐτῶν προέλθη πλήρης γνωριμία, ἥτις ἀπαιτεῖ καί χρόνον πολὺν, τότε μόνον θά ἔλθῃ ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεως καί τῆς συγκριτικῆς μελέτης καί ἐξακριβώσεως τῶν τυχόν ὑφισταμένων στοιχείων συνεννοήσεως, γεινιάσεως καί τελικῆς ἐνώσεως, πράγμα τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ πολὺ περισσότερον χρόνον, μετὰ τὸν ὁποῖον, ὅσον μακρὸς καί ἂν θά εἶνε, θά ἐπιτευχθῇ ἡ ἀληθινή, πρέπουσα καί μόνιμος ἔνωσις, ἥτις καί θά εἶνε πραγματοποιήσιμος κυρίως διότι προηγήθη τοιαύτη πρέπουσα βασική, συστηματικὴ καί μεθοδικὴ προπαρασκευή της.

Ἄλλὰ ἡ προσπάθεια αὐτῆ, ἡ σήμερον ἀπωτέρα καί αὔριον ἐγγυτέρα, πρὸς ἐπανασύνδεσιν τῶν διακοπέντων δεσμῶν, ἡ ὁποία καί εἰς μερικούς, διὰ τὸν μακροχρόνιον ἐθισμόν τῆς διαιρέσεως, φαίνεται, τοῦλάχιστον, περίεργος δέν εἶνε τὸ μόνον ὑπάρχει κάτι ἄλλο βαθύτερον καί ἐπιτακτικώτερον.

Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας, καί ἰδίᾳ μετὰ τὸ τέλος τοῦ τελευταίου παγκοσμίου πολέμου, ἐφάνερωθη ἐν ὄλῃ του τῆ μεγαλοπρεπείᾳ καὶ ἀναπτύξει τὸ σχέδιον τῆς παγκοσμίου κομμουνιστικῆς προσπάθειας, τοῦ ὁποίου ἡ ἐπιτυχία εἰς τὰ δύο καίρια σημεῖα τοῦ κόσμου, τὴν κεντρικὴν Εὐρώπην καί τὴν κεντρικὴν Ἀσίαν, καταδεικνύει τὸν ἄμεσον κίνδυνον τῆς ἐπαπειλουμένης καταστροφῆς καί εἰς τοὺς ἀπλοϊκωτέρους. Ἡ καταστροφὴ αὐτῆ δέν νοεῖται ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἐπιβολῆς τῆς ἐπιδιωκομένης δῆθεν κοινωνικῆς δικαιοσύνης, ἡ ὁποία, αὐτῆ καθ' ἑαυτήν, εἶνε δόγμα τῆς χριστιανικῆς θρησκείας καί ἰδεολογίας, ἡ τῆς ἐπικρατήσεως τῶν δῆθεν καθαρῶν δημοκρατικῶν ἀρχῶν, αἱ ὁποῖαι οὐδὲν κοινὸν ἔχουν μετὰ τὴν ἀπόλυτον ἐλευθερίαν τοῦ ἀτόμου. Ἡ ἐπαπειλουμένη καταστροφὴ εἶνε ἡ ἐκ τῆς ἐπικρατήσεως τῆς ὑλιστικῆς ἰδεολογίας, ἡ ὁποία ἀπειλεῖ μετὰ ἀπονέκρῳσιν τὰς ἀνωτέρας ἠθικὰς ἀρχὰς καί ἀξίας καί μετὰ ἀποκτήνῳσιν δι' αὐτῆς τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ ἐξόντωσις τῆς χριστιανι-

κῆς θρησκείας, πρὸς τὴν ὁποῖαν προσβλέπει ὁ κομμουνισμὸς ὡς πρὸς τὸν ὑπ' ἀριθμὸν 1 ἐχθρὸν τῆς γενικῆς ἐπικρατήσεώς του, τυχόν ἐπιτυγχανομένη, θά εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν πλήρη μηχανοποίησιν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, πρὸς βεβαίαν δημιουργίαν ἐνὸς νέου πύργου Βαβέλ, τοῦ ὁποίου τὸ κατάντημα θά ἦτο ὁ γενικὸς κατακλυσμὸς.

Ὁ Χριστιανισμὸς παρέμεινε μέχρι τινός, κατὰ τὸ πλεῖστον, παθητικὸς, αἱ δὲ μεταξὺ τῶν χριστιανῶν διενέξεις καί διαιρέσεις συνετέλεσαν εἰς τὸ νά χάσῃ ὁ Χριστιανισμὸς μέγιστον μέρος τῆς ἐπιρροῆς καί δυναμικότητός του. Ἐνῶ, ἐξ ἄλλου, ἡ ἀπομόνωσις μιᾶς ἐκάστης χριστιανικῆς ἐκκλησίας ἐδημιούργησε τὸ προσφορώτερον ἔδαφος διαδόσεως τῆς νέας θρησκείας καί ἰδεολογίας τῆς ὕλης, ἐπὶ ἐξαλείψει μιᾶς ἐκάστης ἐστίας τοῦ χριστιανικοῦ πνεύματος.

Ἡ οἰκουμενικὴ κίνησις ἐναντι τοῦ παγκοσμίου τούτου κινδύνου, ὠραματίσθη τὴν ἀναζωογόνησιν τῆς χριστιανικῆς ἰδεολογίας καί τὴν δημιουργίαν ἐνιαίου μετώπου, ἱκανοῦ νά ἀντισταθῇ εἰς τὰς δυνάμεις τοῦ σκότους καί τῆς ἀντιθέου παρατάξεως. Πολλοί, ἀδυνατοῦντες ἢ μὴ θέλοντες νά ἐκτιμήσουν τὴν προσπάθειαν καί τοὺς σκοποὺς της, ἐφοβήθησαν, δῆθεν, κίνδυνον τῆς ἰδίας αὐτῶν πίστεως καί ὁ ἀμέσως ἐνδιαφερόμενος διὰ τὴν διάλυσιν τοῦ τοιοῦτου μετώπου ἐχθρὸς κατεσκευοφάντησε διὰ καταλλήλου ὀργάνου ἀμφότερα. Ἄλλὰ μάταιος φόβος καί ματαία φροντίς. Ὁ γενικώτερος καί ἀμεσώτερος κίνδυνος εἶνε, δυστυχῶς, τόσος, ὥστε δέν ὑπάρχει καιρὸς διὰ θεολογικὰς θεωρίας. Καί τὰ στοιχεῖα τῆς συκοφαντίας εἶναι εὐτυχῶς τόσον φανερά, ὥστε εἰς οὐδὲν ἰσχυρῶν διὰ τὴν ἀπερρίπαστον ἔντασιν τῆς προσπάθειας.

Τῆς θεολογίας ὑπάρχει πρὸς τὸ παρὸν τόση ἀνάγκη, ὅση χρειάζεται διὰ νά ἐξακριβωθῇ ἐάν οἱ συνεννοούμενοι ἔχουν κοινὴν ἰδεολογίαν καί πίστιν. Καί ἀκριβῶς μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν ἐκ τῆς θεολογίας ἐμποδίων καί τὴν ἀπόδειξιν τῆς πλήρους ἀναληθείας τῶν συκοφαντικῶν ἰσχυρισμῶν, οἱ ὁποῖοι ἀπροβλέπουν εἰς τὴν ματαίωσιν τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ ἐνιαίου μετώπου, ἡ οἰκουμενικὴ κίνησις ἀνδροῦται, εἰς πείσμα τῶν οἰωνοδῆποτε, δῆθεν, συνηγῶρων τῆς πίστεως.

Ἐναντι τῆς πραγματικῆς καταστάσεως τῆς οἰκουμένης, ποῖα εἶνε ἡ στάσις τῆς μεγαλυτέρας χριστιανικῆς ἐκκλησίας, τῆς Ῥωμαιοκαθολικῆς, τῆς ὁποίας καί ἡ ἱστορία καί ἡ δύναμις εἶνε ἱκανῶς γνωστὰ, καί μάλιστα ὡς προϋποθέσεις πάσης ἐνεργείας της; Αὕτη ἀντελήφθη τὸν ἄμεσον πνευματικὸν καί ἰδεολογικὸν κίνδυνον ἐγκαίρῳτατα καί εἰς τὸ ἀκέραιον. Καί εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο, ὀλιγώτερον συντηρητικῆ παρ' ὅ,τι τὴν ἐγνωρίζαμεν εἰς τὰς ἐπιδιώξεις καί ἐνεργείας της, ἐξεστράτευσε τελευταίως λαθρὸς κατὰ τοῦ ἀντιχρίστου καί ἀντιθέου κομμουνισμοῦ ἄνευ συγκρατημοῦ καί ἀνακοπῶν, ἀντι-

κρύζουσα θαρραλέως πάσας τὰς συνεπείας καὶ τὰ ἐπακολουθήματα τοῦ κατὰ μέτωπον ἀγώνος, ὡς τὰ βλέπει κανεὶς-εἰς ὄλας τὰς φάσεις του. Ἡ ἐκστρατεία δὲν κατευθύνεται κατὰ τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης, οὔτε, ὡς συκοφαντικῶς ἐλέχθη, ἐπὶ εὐνοίᾳ τοῦ καπιταλισμοῦ· αὐτὸς κατεκρίθη οὐσιαστικῶς ἐπίσης, ὡς καὶ ἡ κυριαρχία τοῦ τυφλοῦ συνδικάτου. Ἀπεδόθη τὸ δίκαιον τοῦ χρυσοῦ κανόνος τοῦ Εὐαγγελίου εἰς τὸν ἐργάτην καὶ ἐκαυτηριάσθη ἡ κυριαρχικὴ βασιλεία τῆς μηχανῆς, εἰς οἰασδήποτε καὶ ἂν ἐρρίσκειται χεῖρας. Οὕτως ἐβλήθη εἰς τὰ κάρια ἡ ἰδεολογία τῆς ὕλης καὶ ἐκείθεν ἡ λυσιπώδης ἀντίδρασις.

*

Ἄλλ' ὁ διεξαγόμενος ἀγὼν ἐκ μέρους τῆς Ῥωμαιοκαθολικῆς ἐκκλησίας μονομερῶς εἶνε πλέον ἢ αἰσθητός. Ἐξ ἄλλου παρατηρεῖ αὕτη τὸ νέον πνεῦμα καὶ ρεῦμα τῆς συνεργασίας ὀλοκλήρου τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου ἔξω τῶν τειχῶν τοῦ Βατικανοῦ, βλέπει τὴν δύναμιν τὴν ἀναμφισβήτητον τοῦ δημιουργηθέντος ἐκτός αὐτῆς μετώπου ἔναντι τοῦ κοινού κινδύνου, βυθομετρῆ δια τῶν ἱκανωτάτων τῆς ταγῶν τὴν ἐκ τῆς ἰδικῆς τῆς ἀπομονώσεως καὶ συνεργασίας τῶν ἄλλων δημιουργουμένην κατάστασιν. Ὑπὲρ πάντα ἀντιλαμβάνεται ὅτι, διὰ τὴν νικηφόρον διεξαγωγὴν τοῦ τεραστίου ἀγώνος, μετὰ τὴν ἀφάνταστον ἔκτασιν εἰς πλάτος καὶ βάθος, τὴν ὁποῖαν ἔλαβεν ἡ δύναμις τοῦ ἐχθροῦ, εἶνε ἀπαραίτητος ἡ χρησιμοποίησις ὄλων ἀνεξαιρέτως τῶν ὑφισταμένων δυνάμεων. Ἡ ἐπιδίωξις τῆς ἀνορθώσεως καὶ στερεώσεως τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν, τὰς ὁποίας ἐκπροσωπεῖ καὶ ὑποστηρίζει, δὲν εἶνε μονοπῶλιον μῖα μόνον χριστιανικῆς μερίδος, καὶ διὰ τῆς συγκεντρώσεως ὄλων τῶν δυνάμεων θὰ ἐξασφαλισθῆ προφανῶς ἀήτητος ἐνίσχυσις τοῦ μετώπου. Ἀρχίζει νὰ ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἔξω τῆς ρωμαιοκαθολικῆς ἐπικρατείας ὑπάρχουν δυνάμεις πολλαὶ καὶ μεγάλα καὶ δὲν παραβλέπει τὴν εὐθύνην τῆς μὴ χρησιμοποίησεως των, ἢ μάλλον τῆς ἀρνήσεως τῆς μετ' αὐτῶν συνεργασίας τῆς. Ἀναγνωρίζει ὅτι εἶνε καιρός, ὡς ἐγένετο ἀπὸ τὰς χριστιανικὰς ἐκκλησίας, τὰς ἔξωθεν τῆς ἰδικῆς τῆς περιοχῆς, νὰ ἀποβληθῆ ὁ μέχρι τοῦδε κρατῶν φανατισμὸς καὶ ἡ μονομέρεια, τὰ ὁποῖα οὐδὲν ἄλλο ἐπιτυχάνουν ἢ νὰ ὑποθάλπου τὴν περαιτέρω διαίρεσιν καὶ διάσπασιν τῶν δυνάμεων, αἱ ὁποῖαι χρειάζονται διὰ τὸν ἀγῶνα μέχρι μῖα. Δὲν τῆς διαφεύγει, ὅτι τέκνα πιστὰ καὶ σπουδαία τοῦ ρωμαιοκαθολικισμοῦ, ἀντιλαμβάνόμενα πλήρως τὴν σημασίαν καὶ σπουδαιότητα τῆς εἰς τὰς διεθνεῖς ἐκκλησιαστικὰς σχέσεις ἀναπτυσσομένης καὶ ὀλοῦν προοδευούσης συνεργασίας, τονίζουν τὴν ἀνάγκην ἀλλαγῆς κατευθύνσεως καὶ ὑποδεικνύουν ὕφειν εἰς τὰς ἀπολύτους ἀξιώσεις καὶ τὴν ἀτεγκτον στάσιν τῆς ἐκκλησίας τῶν ἔναντι τοῦ λοιποῦ χριστιανικοῦ κόσμου.

ΔΥΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΙ ΙΕΡΑΡΧΑΙ ΚΑΙ ΤΟ ΣΧΙΣΜΑ ΤΗΣ ΡΩΜΑΪΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Ὅτι δὲ πράγματι ὁ Φώτιος δὲν ἠθέλησε καὶ δὲν προῦκάλεσε τὴν διαίρεσιν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ συνεπῶς δὲν πρέπει νὰ κατηγορηθῆ ἀδικῶς ὡς ὑπεύθυνος αὐτῆς¹, ὅποδεικνύεται οὐ μόνον ἐκ τοῦ ὅτι ἠνέχθη μεθ' ὑπομονῆς τὰς δεκαετεῖς που αὐθαιρέτους παρ' ἐνορίαν ἐπεμβάσεις καὶ ἀντικανονικὰς εἰς βάρος του ἀποφάσεις καὶ ἐνεργείας τοῦ Νικολάου, καὶ πιθανώτατα δὲν θὰ συνεκρότει τὴν ἐν Κων)πόλει σύνοδον τοῦ 867, ἂν μὴ ὑπῆρχε κίνδυνος ἀπωλείας τῆς Βουλγαρίας ἐκκλησιαστικῶς τε καὶ πολιτικῶς καὶ ἡσκεῖτο ἰσχυρὰ ἐπ' αὐτοῦ πείσις ἐκ μέρους τοῦ αὐτοκράτορος, τῆς κυβερνήσεως καὶ τοῦ λαοῦ τοῦ Βυζαντίου, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἀναμφισβήτητου γεγονότος ὅτι καὶ μετὰ τὴν ὑπαιτιότητα τοῦ Νικολάου ἐκρηξιν τοῦ σχίσματος οὐ μόνον οὐδὲν ἔπραξε πρὸς διεύρυνσιν ἢ μονιμοποίησιν αὐτοῦ ἢ πρὸς μετατροπὴν αὐτοῦ ἀπὸ ἀπλῆς προσωπικῆς ἀντιθέσεως καὶ ἀλληλοαναθεματισμοῦ τῶν δύο ἐπισκόπων τῆς παλαιᾶς καὶ τῆς νέας Ῥώμης εἰς ἐπίσημον ἀποκοπὴν καὶ ἀποκήρυξιν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, ὡς συνέβη τῷ 1054, ἀλλ' ὄλως τούναντίον εἰργάσθη θετικῶς καὶ ἐπέτυχεν ἐντὸς ὀλιγίστων ἐ-

1. Προσφάτως καὶ ὁ D. J. Doens ἐποίησατο τὴν ὀρθὴν διαπίστωσιν, ὅτι ὁ «Photius s' était montré vis-à-vis de Rome plus conciliant à certains égards que saint Ignace». (Itrénikon 22 (1949) 434/5).

Καὶ ἡ «μῆτηρ Ἐκκλησία» δὲν κωφεύει, οὐδὲ μένει ἀνάληγτος πρὸ τῶν κραυγῶν τοῦ κινδύνου καὶ πρὸ τῆς ὑποδεικνυομένης ἀνάγκης συνεργασίας μετὰ τῶν ἄλλων χριστιανῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν παραλείπουσιν εὐκαιρίαν διὰ νὰ τονίσουν τὴν λύπην των διὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν καὶ αὐτοαπομόνωσιν τοῦ ρωμαιοκαθολικισμοῦ, τοῦ ὁποίου καὶ τὴν ἀξίαν καὶ τὴν δύναμιν ἱκανῶς καὶ πρεπόντως ἐκτιμοῦν καὶ ἀντιλαμβάνονται.

Αὕτη ἡ ὑποδεικνυομένη ἀνάγκη ὥριμασεν εἰς τὴν συνείδησιν τῆς ἐκκλησίας καὶ οἱ δισταγμοὶ ἐγκατελείφθησαν καὶ οὕτως ἡ μέχρι τοῦδε αὐστηρὰ πολιτικὴ τοῦ ποι possumus δὲν εἶνε δύσκολον νὰ μεταβληθῆ ἐπὶ τὸ πραότερον καὶ γαληνότερον, πρὸς ἀντίκρουσιν τῆς νέας δημιουργηθείσης καταστάσεως. Ἡ προσηγηθεῖσα, δι' ἀνεπιστήμων ἐπαφῶν, μακρὰ καὶ μεθοδικὴ παρακολούθησις καὶ βαθεῖα μελέτη τῆς νέας αὐτῆς καταστάσεως ἀπέδειξεν ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς στροφῆς καὶ αὐτῆ, περιβεβλημένη βέβαια μὲ ὄλον τὸν τόνον καὶ τοὺς τύπους τῆς ἱεραρχικῆς πατροπαροδότης πειθαρχίας καὶ τάξεως, ἐπιχειρεῖται πρὸς ἀνακούφισιν τῶν ἀντιλαμβανομένων τὴν ἀνάγκην τῆς καὶ πρὸς χάριν ὀλοκλήρου τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου.

ΑΜΙΑΚΑΣ Σ. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

τῶν τὴν συνδιαλλαγὴν καὶ τὴν ἄρσιν τοῦ σχίσματος διὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ συγκροτηθείσης ἐν Κων)πόλει συνόδου τῷ 879)80, ἦτις, συμμετεχόντων καὶ συμφωνούντων καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, ἐπέτυχε τὴν διευθέτησιν τῶν ὑφισταμένων διαφορῶν καὶ τὴν συνδιαλλαγὴν καὶ ἀποκατάστασιν τῆς κοινῆς μεταξὺ Κων)πόλεως καὶ Ῥώμης. Διὰ τοῦτο οἱ Βυζαντινοὶ ὠνόμαζον αὐτὴν «σύνοδον ἐνωτικὴν, ... καθ' ἣν γέγονεν εἰρήνη μεγάλη μεταξὺ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἄλλων Πατριαρχείων»¹. Ὁ τότε Πάπας Ἰωάννης Η' ἀνεγνώρισεν τὸν Φώτιον καὶ ἐπεκύρωσε τὰς ἀποφάσεις τῆς Συνόδου ἐκείνης². Ὡς δὲ «αἱ ἔρευναι αἱ ἀρξάμεναι ὑπὸ τοῦ A. Lapôtre³ καὶ συμπληρωθεῖσαι ὑπὸ τῶν V. Grumel καὶ F. Dvornik ἀπέδειξαν, ἡ τακτοποίησις τοῦ 879)80 καὶ ἀποκατάστασις τῶν σχέσεων μεταξὺ τοῦ Φωτίου καὶ τοῦ Πάπα Ἰωάννου VIII ἐγένετο ἀποδεκτὴ οὐ μόνον ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας Κων)πόλεως, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ μεγαλύτερου μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ῥώμης. Ἡ τακτοποίησις αὕτη διεκανόνισε τὰς σχέσεις μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως κατὰ τὴν ἑκατονταετηρίδα καὶ ἴσχυσεν ἐν τῇ Δύσει μέχρι τοῦ τέλους τῆς ἑκατονταετηρίδος»⁴. Ὡς γνωστόν, ἐν τῇ μεγάλῃ Συνόδῳ τοῦ 879)80, ἦτις ὑπὸ πολλῶν θεωρεῖται ὡς ἡ ἀληθὴς ὀγδόη οἰκουμένη⁵, ἐδικαιώθη μὲν καὶ ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ πάντων ὁμοφώνως ὁ Φώτιος ὡς κανονικὸς Πατριάρχης, ἀκυρωθεῖσάν τῶν κατ' αὐτοῦ ἀποφάσεων τῶν ἐν Ῥώμῃ τοῦ 863 καὶ Κωνσταντινουπόλεως τοῦ 869)70 λατινικῶν Συνόδων⁶, κατεκρίθησαν δὲ καὶ ἡ ἄθεσμος προσθή-

κη τοῦ Filioque εἰς τὸ ἱερὸν σύμβολον⁷ καὶ τὸ πρωτεῖον μοναρχικῆς ἐξουσίας τοῦ ἐπισκόπου

δων—ὡς καὶ αὐτὰς ταύτας τὰς χρονικὰς καὶ τοπικὰς φαινομένας μὲν δύο συνόδους, κατ' οὐσίαν δὲ οὐσας μίαν—καὶ διὰ τε τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Πάπα Ἰωάννου Η', ὡς καὶ διὰ στόματος τῶν ἀντιπροσώπων αὐτοῦ ἐν τῇ Συνόδῳ καὶ πάντων τῶν συνέδρων, ἀποφαναμένων ὁμοφώνως «ἵνα ἡ σύνοδος ἡ γεγυῖα κατὰ τοῦ ἁγιωτάτου Πατριάρχου Φωτίου ἐν τοῖς καιροῖς τοῦ Ἀδριανοῦ ἐν Ῥώμῃ καὶ ἐν Κων)πόλει ἀπὸ τοῦ παρόντος ἢ ἐξωστρακισμένη καὶ ἄκυρος καὶ ἀβέβαιος καὶ μὴ συναριθμείσθαι μεθ' ἑτέρας ἁγίας Συνόδου» (Mansi, Concil. 17, 401, 416, 489, 492, 5° 8 ἐξ.). Συμφώνως πρὸς τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἠγνόησε τελείως μετὰ ταῦτα τὴν Σύνοδον τοῦ 869/70 (πρβλ. καὶ J. Hergenröther, μν. ξ. II, 510), κατατάξασα αὐτὴν μετὰ τῆς ἐν Ἐφέσῳ ληστροκῆς τοῦ 449 καὶ τῆς ὁμοίας ἐν Φερράρα—Φλωρεντία τοῦ 1438/9, ἀλλ' ἢ Ῥώμῃ βραδύτερον παλινωδήσασα ἀνεκήρυξεν ἐπισήμως αὐτὴν—δι' εὐνοήτους λόγους—ὡς ὀγδόη οἰκουμένην¹ Ὁ F. Dvornik (μν. ξ. σ. 309 ἐξ.) ἀποδεικνύει, ὅτι τὸ πρῶτον ἐχαρακτήρισθη ὡς οἰκουμένη ἡ σύνοδος αὕτη περὶ τὸ τέλος τοῦ ἑαυτοῦ αἰῶνος, περιέπεσον εἰσαεὶς τὴν λήθην καὶ μόλις κατὰ τὸν 10^{ον} αἰῶνα μνημονεύει αὐτὴν πάλιν ὡς οἰκουμένην ὁ Βαρώνιος, ὃ ἡκολούθησαν οἱ μεταγενέστεροι λατινοὶ συγγραφεῖς μέχρι τοῦ Hergenröther, τοῦ Hefele καὶ τῶν συγγραφέων ἡμῶν. Πρβλ. τὸ αὐτοῦ καὶ L'œcuménicité du huitième concile (869/70), ἐν Bulletin de l'Académie Royale de Belgique, τ. 24 (1938). Καὶ ἀλλαχοῦ παρατηρεῖ ὁ αὐτός «We must not forget that the council of 869—870, called the eighth œcuménical, was in many ways a failure for the Papacy. Only thirteen bishops were present at the beginning. and the so-called «libelli» were unpopular...» (The Patriarch Photius, Father of Schism or Patron of Reunion?, ἐνθ' ἀν. σ. 30).

1. Κατὰ τὸν Ῥωμαιοκαθολικὸν θεολόγον F. Mercenier μάλιστα «toute l'affaire photienne se ramène à une querelle fort vive entre Photius et Nicolas I et à un schisme de quelques mois (fin de 866 à septembre ou octobre 867)». (P. Dumont—F. Mercenier—C. Lialine, Qu'est-ce que l'Orthodoxie? Vues catholiques. Paris 1945, σ. 71). κατὰ δὲ τὸν F. Dvornik, τὸ σχίσμα «separated East and West for six years only». (Eastern Churches Quarterly 3 (1939) 414).

2. Παρὰ F. Dvornik, The Photian Schism, σ. 457. Ράλλη καὶ Ποτλῆ, μν. ξ. I, 392/3.

3. Πρβλ. F. Dvornik, μν. ξ. σ. 205 ἐξ.

4. A. Lapôtre, L'Europe et le Saint-Siège à l'époque carolingienne: le pape Jean VIII, Paris 1895.

5. G. Every, μν. ξ. σ. 153.

6. Πρακτικὰ παρὰ Mansi, Concil. 17, 373—524. Περὶ αὐτῆς βλέπ. ἐξ ὀρθοδόξου μὲν πλευρᾶς Χρυσ. Παπαδοπούλου, μν. ξ. σ. 155 ἐξ., ἐκ Ῥωμαιοκαθολικῆς δὲ F. Dvornik, μν. ξ. σ. 159 ἐξ., 383 ἐξ., 418 ἐξ. Ἡ ἴδια Σύνοδος ἐκάλεσεν ἑαυτὴν «οἰκουμένην» πολλαχοῦ ἐν τοῖς πρακτικοῖς καὶ μάλιστα τοῖς κανόσιν αὐτῆς (Ράλλη καὶ Ποτλῆ, μν. ξ. II, 705 ἐξ.), ὁμοίως ὁ ἐρμηνευτὴς αὐτῶν Θεόδωρος Βαλαμῶν (αὐτόθι), ἔτι δὲ ὁ Πατριάρχης Εὐθύμιος μετὰ τοῦ Ῥόδου Νεῖλου καὶ ἀνωνύμου τινός (αὐτόθι I, 392. F. Dvornik, μν. ξ. σ. 457) καὶ πολλοὶ ἄλλοι. Ἐπισημῶς ὁμοῦς ἡ Ἐκκλησία δὲν ἀνεγνώρισεν αὐτὴν ὡς οἰκουμένην.

7. Πράγματι ἡ παρούσα γενικὴ Σύνοδος ἠκύρωσεν ἐπισήμως καὶ ὁμοφώνως τὰς κατὰ τοῦ ἱεροῦ Φωτίου ἀδίκους ἀποφάσεις τῶν δύο ἐκείνων λατινικῶν συν-

1. Πάντες οἱ μετασχόντες τῆς Συνόδου, συμπεριλαμβανομένων καὶ αὐτῶν τῶν παπικῶν ἀπειταλμένων, ἐδέχθησαν ὁμοφώνως τὸ ἱερὸν σύμβολον ἀμετάβλητον καὶ ἀπαραχάρακτον, «οὐδὲν ἀφαιρῶντες, οὐδὲν προστιθέοντες, οὐδὲν ἀμβιβάνοντες, οὐδὲν κιβδηλεύοντες» ἢ μὲν γὰρ ἀφαιρέσει καὶ ἡ πρόσθεσις, μηδεμίαν ὑπὸ τῶν τοῦ πονηροῦ τεχνασμάτων ἀνακινουμένων αἰρέσεως κατὰ γνώσιν εἰσάγει τῶν ἀκαταγνώστων καὶ ὕβριν τῶν Πατέρων ἀναπολόγητον· τὸ δὲ κιβδηλοῖς ἀμβιβάνειν ῥήμασιν ὄρους Πατέρων πολὺ τοῦ προτέρου χαλεπώτερον». Ὅθεν ἡ Σύνοδος καθυπέβαλεν ἀναθεματίζει πάντα ὅστις «...ῥήμασι νόθοις ἢ προσθήκαις ἢ ἀφαιρέσει τὴν ἀρχαιότητα τοῦ ἱεροῦ τούτου καὶ σεβασμίου ὄρου κατακίβδηλευσαὶ ἀποθρασυνθεῖη». (Mansi, Concil. 17, 516). Καὶ κατωτέρω σ. 520: «Ἐἴ τις παρὰ τοῦτο τὸ ἱερὸν σύμβολον τολμήσειεν ἕτερον ἀναγράφασθαι ἢ προσθεῖναι ἢ ἀφελεῖν καὶ ὄρον τολμήσειεν ἕτερον ἀναγράφασθαι ἢ προσθεῖναι ἢ ἀφελεῖν καὶ ὄρον ὀνομάσαι ἀποθρασυνθεῖη, κατὰ κριτος καὶ πάσης χριστιανικῆς ὁμολογίας ἀπόβλητος...» Πρβλ. καὶ ὅσα λέγονται ἐν τῇ περὶ Συνόδων πραγματείᾳ τοῦ Πατριάρχου Εὐθυμίου καὶ τοῦ μητροπολίτου Ῥόδου Νεῖλου, παρὰ F. Dvornik, μν. ξ. σ. 457, ἐνθα ἡ Σύνοδος αὕτη ὀνομάζεται «ἐνωτικὴ», καθ' ἣν σύνοδον γέγονεν ἡ εἰρήνη μεγάλη μεταξὺ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἄλλων Πατριαρχείων, φανερώς ὁμολογησάντων τῶν δυτικῶν, ὅτι οὕτως ἀναγινώσκομεν καὶ πιστεύομεν, ὡς καὶ ἡμεῖς, χωρὶς προσθήκης τινὸς τὸ σύμβολον τὸ ἅγιον εἶναι τῆς ἀληθοῦς πίστεως, ἀλλὰ καὶ τοὺς προστιθέντας ἢ ἐλλειπόντας ἀναθεματίζομεν κλ. κλ.». Περιττὸν νὰ ἐπαναλάβωμεν, ὅτι οἱ τε πατέρες τῆς Συνόδου ταύτης, ὡς καὶ οἱ τῆς τοῦ 867 ἐν Κων)πόλει, καὶ αὐτὸς ὁ Φώτιος τῷ 866 διὰ τῆς εἰρημένης ἐγκυκλίου του, ἀποκρούσαντες τὴν προσθήκην τοῦ Filioque, οὐδὲν ἄλλο ἐπραξάν εἰμὴ ἐκεῖνο ὅπερ τῷ 810 ἐπραξεν ὁ Πάπας Λέων Γ' (βλέπ. ἀνωτέρω σ.

Ῥώμης ἐπὶ πάσης τῆς Ἐκκλησίας¹, ἅτινα κυρίως προεκάλεσαν τὴν σύγκρουσιν Φωτίου—Νικολάου, ἀπαλλαγέντος οὕτω τοῦ Φωτίου ὑπὸ μεγάλης γενικῆς συνόδου πάσης διὰ τὴν σύγκρουσιν ἐκείνην εὐθύνης. Ἀξιοσημείωτον μάλιστα εἶναι, ὅτι τὴν οὕτως ὑπὸ τοῦ Φωτίου ἐπιτευχθεῖσαν συνδιαλλαγὴν τῶν διεστῶτων οἱ Βυζαντινοὶ εὐλόγως ἐχαρκτηρίζον ὡς ἔνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν, ὡς μαρτυροῦσιν ἄλλοι τε καὶ ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Μιχαὴλ ὁ τοῦ Ἀγγιᾶλου (1169—1177)² καὶ ὁ Νικήτας Χαρτοφύλαξ Νικαίας, ὅστις γράφει: «Τοῦ δὲ Φωτίου μετὰ πολλὴν καταβολὴν καὶ ταραχὴν ἀπολυπραγμόνως πάλιν ἐνωθέντος τοῖς Ῥωμαίοις, τῶν τε Ἐκκλησιῶν ὑπῆρχεν ὁμοίως ἔνωσις»³. Ἡ «ἔνωσις» δὲ αὕτη κατέστη περισσότε-

59 καὶ F. Looft, μν. ξ. σ. 49/50) καὶ πάντες οἱ προκάτοχοι αὐτοῦ ἀρχαιότεροι ὀρθόδοξοι Πάπαι. Ἄλλως τε καὶ μετὰ τὸν Νικόλαον Α' ἡ προσθήκη τοῦ Filioque δὲν ἐγένετο δεκτὴ ἐν τῇ Ῥώμῃ καθ' ὅλον τὸν θ' καὶ τὸν ι' αἰῶνα, εἰσαχθεῖσα μάλιστα τὸ 1014 ὑπὸ τοῦ Βενεδίκτου Η', πιθανώτατα κατόπιν πιέσεως τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας Ἑρρίκου Β'. «Cependant, même après l'adoption du Filioque par Rome quelques Églises continuèrent à chanter le symbole sans ce mot. Un texte d'Alexandre de Halès atteste qu'en 1240, à Paris, on ne chantait pas encore le Filioque au symbole.» (A. Palmieri, Filioque, ἐνθ' ἀν. τ. V. σ. 2317). Πάντα τάνωτέρω δεικνύουσι πόσον δίκαιον εἶχεν ὁ Φώτιος καταπολεμήσας τὸ Filioque, διὰ τοῦτο δὲ δὲν ἐτόλμησε νὰ καταδικάσῃ αὐτὸν ἐπὶ αἵρεσι οὐδ' αὕτη ἡ ἐναντίον του συνελθοῦσα ἐν Κων/πόλει λατινικὴ σύνοδος τοῦ 869/70, οἷον εἰ ἀναγνωρίσασα ἐμμέσως καὶ σιωπῆρως, ὅτι ὀρθοδόξως ἐδίδαξε, περὶ τῆς ἐκπορεύσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

1. Πρβλ. καὶ Χρυσ. Παπαδοπούλου, μν. ξ. σ. 162 ἐξ. Ἀκόμη καὶ αὕτη ἡ λατινικὴ ἐν Κων/πόλει σύνοδος τοῦ 869/70 δὲν ἀνεγνώρισε τὸ ψευδοκωνσταντινέιον καὶ ψευδοσιδῶρειον μοναρχικὸν πρωτεῖον τοῦ Πάπα, τοῦλάχιστον ἐν οἷα ἐκτάσει ἐπέζητουν οἱ παπικοί ἀπεσταλλέμοι. Βλέπ. αὐτόθι σ. 152 ἐξ. Ἡ δὲ σύνοδος τοῦ 879/80, ἐπομένῃ ταῖς ἀρχαῖαις Οἰκουμενικαῖς Συνόδοις, ἀνεγνώρισε ἐν τὸν ἐπίσκοπον Ῥώμης μόνον τὸ παλαιὸν πρωτεῖον τιμῆς αὐτοῦ ἐν τῇ πατριαρχικῇ πενταρχίᾳ. «μηδὲν τῶν προσόντων πρεσβείων τῷ ἀγιωτάτῳ θρόνῳ τῆς Ῥωμαίων Ἐκκλησίας μηδὲ τῷ ταύτης προέδρῳ τὸ σύνολον καινοτομουμένων μηδὲ νῦν μήτε ἐν τῷ μετέπειτα», ὡς ἀπεφάνητο αὕτη ἐν τῷ α' κανόνι αὐτῆς. Διότι πράγματι «ἦτο καινοτομία τὸ ὑπὸ τοῦ Πάπα Νικολάου Α' καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ ἀξιούμενον, ὅπως αὐθαίρετως ἀθῶνῃ κληρικούς ἄλλης Ἐκκλησίας, καταδικαζομένους ὑπ' αὐτῆς, ἢ καταδικάζῃ ἐπεμβαίνων ἐν τὰ ἐσωτερικά αὐτῶν ζητήματα. Τὰ «προσόντα πρεσβεία» ἦσαν τ' ἀνήκοντα ἐν τὸν ἐπίσκοπον Ῥώμης πρεσβεία τιμῆς (πρβλ. ἐρμην. Ζωνάρα, ἐν Ῥάλλῃ καὶ Ποτλῆ, Σύνταγμα ἱερῶν κανόνων, Β', 706 P. Batiffol. Le siège apostolique, σ. 136, 557), ἅτινα εἶχον καθορισθῆ ὑπὸ τοῦ στ' κανόνος τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, τοῦ γ' τῆς Β' Οἰκουμενικῆς, τοῦ κη' τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς, τοῦ λς' τῆς Πενθέκτης. Ἀπηγορεύθη λοιπὸν διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως πᾶσα καινοτομία τῶν προνομίων τοῦ ἐπισκόπου Ῥώμης, πᾶσα μεταβολὴ τοῦ πρωτεῖου τιμῆς ἐν διοικητικῶν πρωτεῖον ἐξουσίας. Διὰ τῆς εἰρημένης διατάξεως ἐξισώθη ὁ Πατριάρχης Κων/πόλεως πρὸς τὸν Πατριάρχην Ῥώμης, ἐπομένως ἀπηγορεύθη πᾶσα τοῦ τελευταίου τούτου ὑπερβασία.» (Αὐτόθι σ. 164/5).

2. Πρβλ. Biz. Vremennik 14 (1908) 356.

3. Migne P. & G. 120, 717. Διὰ τὸν λόγον τούτον τὴν

ρον πραγματικῆ βραδύτερον, ἰδίως ἐπὶ τοῦ Πατριάρχου. Κωνσταντινουπόλεως Ἀντωνίου Β' (893—895)⁴, καὶ γενικῶς καθ' ὅλον τὸ ἀπὸ τοῦ ἔτους 880 μέχρι τοῦ Κηρουλαρίου «διάστημα οἱ ἡμέτεροι ἔδειξαν μεγάλην ἀνοχὴν ἐν ταῖς πρὸς τὴν Ῥώμην σχέσεσιν αὐτῶν»⁵, ἀρθέντος ἐν τῇ πραγματικότητι τοῦ σχίσματος τῶν Ἐκκλησιῶν ἢ μᾶλλον μεταβληθέντος εἰς πολιτικὸν καὶ πολιτιστικὸν τοιοῦτον⁶. Εἰς τοῦτο, πρὸς τοῖς ἄλλοις, συνετέλεσε καὶ ὁ Πάπας Ἰωάννης Θ', ὅστις τῷ 899 ἀνεγνώρισε ὡς κανονικοῦς τοὺς διαδεχθέντας ἀλλήλους κατὰ τὰ ἔτη 846—895 Πατριάρχας Κων/πόλεως Ἰγνάτιον, Φώτιον, Στέφανον Α' καὶ Ἀντώνιον Β' καὶ κατέκρινε τοὺς μὴ ἀναγνωρίζοντας αὐτούς⁷. Ἐπομένως μετὰ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Σύνοδον τοῦ 879/80 δὲν ὑπῆρξε «δεύτερον σχίσμα» μετὰ τοῦ Φωτίου καὶ Ῥώμης, ὡς ἰσχυρίσθησαν Ῥωμαιοκαθολικοὶ πρὸ πάντων συγγραφεῖς ἐξ ἀγνοίας τῶν πραγματικῶν γεγονότων ἢ ἐκ προκαταλήψεως καὶ φανατισμοῦ, στιριχθέντες ἐπὶ πηγῶν⁸, «αἱ ὁποῖαι σήμερον θεωροῦνται ὡς σκόπιμα κατασκευάσματα Ἰγνατιανῶν»⁹.

(Συνεχίζεται)

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΚΑΡΜΙΡΗΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Σύνοδον τοῦ 879/80 ὠνόμαζον οἱ Βυζαντινοὶ «ἐνωτικὴν σύνοδον» (F. Dvornik, μν. ξ. σ. 384, 385, 457), οἱ δὲ Λατίνοι κατὰ τὸν Μεσαίωνα δὲν ἀπέδιδον μεγάλην σημασίαν εἰς τὸ σχίσμα καὶ μάλιστα ἡγνύον τὸ λεγόμενον «δεύτερον σχίσμα». (F. Dvornik, μν. ξ. σ. 279 ἐξ. Τοῦ αὐτοῦ, L'affaire de Photios dans la littérature Latine du Moyen—Age, ἐν Annales de l'Institut Kondakov 10 (1938) 69 ἐξ.).

1. Πρβλ. Κ. Ἀμάντου, Ἱστορία τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους, Ἀθῆναι 1947, τ. Β' σ. 227. Ἐντέθεν τὸ ἔτος 899 οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Πάπα ἐν Κων/πόλει κατέλαβον τὴν προτέραν αὐτῶν θέσιν εἰς τὸ πρωτόκολλον τῆς Βυζαντινῆς ἀύλης, ὡς ἀναγράφει τὸ Κλητορολόγιον τοῦ Φιλοθέου σ. 155: «Ἐτιμήθησαν δὲ οἱ ἀπὸ Ῥώμης ἐλθόντες διὰ τὴν ἔνωσιν τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ Λέοντος τοῦ φιλοχρίστου δεσπότη, οἷον ὁ ἐπίσκοπος Νικόλαος καὶ καρδινάλιος Ἰωάννης, ἐπάνω πάσης τῆς τάξεως τῶν μαγιστρῶν» (Migne P. G. 112, 1341. 1353/6). Γενικῶς αἱ μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν σχέσεις μέχρι τοῦ ἔτους 1053 χαρακτηρίζονται ἐν τῷ συνόλῳ ὡς ἀνεκταὶ καὶ ὀπωσθήποτε καλά. Πρβλ. A. Michel, Bestand eine Trennung der Griechischen und der Römischen Kirche schon vor Kerullarios? ἐν Historische Jahrbuch 1922. σ. 1—11. L. Bréchier, Le schisme oriental du XIe siècle, Paris 1899, σ. 2 ἐξ. Τοῦ αὐτοῦ, Avant le schisme du XIe siècle. Les relations normales entre Rome et les Églises d'Orient. ἐν La documentation catholique 19 (1928) 387 ἐξ. E. A. Mann, Michel Cérulaire, ἐν Dictionnaire de Théologie catholique, τ. 10 σ. 1702.

2. A. Δ. Κυριακοῦ, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία, Ἀθῆναι 1898, τ. Β' σ. 26.

3. Πρβλ. καὶ G. Every, μν. ξ. σ. 145 ἐξ.

4. Mansi, Concil. 16. 457. M. Jugie, Le schisme byzantin, σ. 133.

5. Mansi, Concil. 16, 445 ἐξ.

6. B. Στεφανίδου, μν. ξ. σ. 336.

Ἡ ἀμαρτία εἶναι δηλητήριον ποῦ θανατῶνει τὴν συνείδησιν.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΩΝ ΝΑΥΠΑΚΤΟΥ ΚΑΙ ΑΡΤΗΣ (1204-1828)

1. Πρώτος Ἱεράρχης προσλαβὼν τὸν τίτλον Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης εἶναι ὁ Ἰωάννης ὁ Ἀπόκαυκος, διακεκριμένος θεολόγος τῆς ἐποχῆς του. Ἐγεννήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει. Διεδέχθη δὲ τὸν Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης Ἀνδρέαν (1193 — 1198). Μετὰ δὲ τὴν ἕδρυσιν τοῦ Δεσποτάτου τῆς Ἡπείρου προσεκλήθη εἰς Ἀρταν ὑπὸ τοῦ Δεσπότη Μιχαὴλ τοῦ Α καὶ ἀνέλαβε τὴν Ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν ὁλοκλήρου τοῦ Δεσποτάτου τούτου ὀνομασθεὶς «Υπερτίμος Ἀρτης καὶ Ναυπάκτου καὶ Ἐξαρχος Αἰτωλίας». Πιστεύων, ὅτι οἱ δεσπότη τῆς Ἡπείρου ἦσαν ἱκανοὶ νὰ ἐκδιώξωσιν ἀπὸ τῶν ἐλληνικῶν χωρῶν τοὺς Λατίνους, ἐκθύμως εἰργάζετο, ἵνα ἀναγνωρισθῶσιν οὗτοι ὑφ' ὁλοκλήρου τοῦ ἔθνους «βασίλεις Ρωμαίων». Τῷ 1214 ἐχειροτόνησεν ἐπίσκοπον Δυρραχίου τὸν Δοκίμανόν, ἐπὶ δὲ Θεοδώρου Ἀγγέλου Δούκα τὸν Δημήτριον Χωματιανόν, ἀρχιεπίσκοπον Ἀθῆναιων, καὶ τῷ 1219 τὸν Γεώργιον Βαρδάνην Κερκύρας, ἀνευ πατριαρχικῆς ἐγκρίσεως. Κληθεὶς νὰ μεταβῇ εἰς Νίκαιαν πρὸς ἕνωσιν τῶν Ἑλλήνων μετὰ τῶν Λατίνων δὲν μετέβη. Τὸν Ἰωάννην Ἀπόκαυκον ἐνήγαγε ὁ ὑπ' αὐτὸν ἐπίσκοπος Ἀρτης Ἰωάννης πρὸς τὸν Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἐπιβαλόντα ἄρπαγα χεῖρα τοῖς ἐπισκοπικοῖς αὐτοῦ μοναστηρίοις (Πρὸβλ. τὴν ἀπὸ Ἰουλίου 1235 συνοδικὴν ἀπόφασιν τοῦ Πατριάρχου Γερμανοῦ τοῦ Βου, ἐν Συντάγματι κανόνων Ράλλη καὶ Ποτλῆ, Τόμος Εὐς, σελίς 107). Μετὰ τὴν παραίτησίν του τὴν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Δεσποτάτου ἀνέλαβεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Βουλγαρίας Δημήτριος ὁ Χωματιανός. Παραιτηθεὶς ὁ Ἀπόκαυκος λόγῳ ἀσθενείας καὶ γῆρατος ἔζη ὡς μοναχὸς ἐν τῇ Μονῇ Κοζόλης. Ἀπεβίωσε μετὰ τὸ 1233, ὡς ἐξάγεται ἐξ ἐπιστολῆς του πρὸς τὸν Μητροπολίτην Ἰωαννίνων, ἐν ἣ ἀναφέρεται ἡ ἐκ Νικαίας ἀποστολὴ πατριαρχικοῦ Ἐξάρχου διὰ τὰς ψήφους τῶν ἐπισκόπων τοῦ Δεσποτάτου Ἡπείρου, ἥτις ἀποστολὴ ἐγένετο μετὰ τὴν ἐπὶ τούτῳ συγκροτηθεῖσαν σύνοδον ἐν Νικαίᾳ τῇ 6ῃ Μαρτίου 1232, ἥτις διώρισε πατριαρχικὸν ἔξαρχον διὰ τὸ Δεσποτάτον Ἡπείρου τὸν Ἀγκύρας Χριστόφορον. Συνέγραψε σημεῖωμα «περὶ οἰκίσεως τόπων» τῷ 1217. (Λαγοπάτη Γερμανός ὁ Βος. Σύνταγμα κανόνων Ράλλη καὶ Ποτλῆ. Μηλιαράκη, Ἱστορία τοῦ Βασιλείου τῆς Νικαίας. Δελτίον Ἱστορικῆς Ἐθνομολογικῆς ἑταιρείας, Τόμος Γος, τεύχος 11ος, σελίς 451, ἔτος 1891).

Ὁ Ἰωαννῖνων Σεβαστιανός. «Ἐπέχων τὸν τόπον Ναυπάκτου διὰ τὸ κατέχεσθαι τὴν Ναυπάκτον ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν» (1366—1381). Τότε ὑπὸ τῶν Ἰωαννίνων ὑπήχθη καὶ ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ Λευκάδος. (Ἡπειρ. Χρονικά, ἔτος Γον, Τόμος Αος καὶ Βος).

Μαιταῖος. 1367. 3 Σεπτεμβρίου 1383. Διωρίσθη Ἰωαννίνων τῶς ὧν ἐπίσκοπος Κερνίτης ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ Ναυπάκτου. Οὗτος ἐξεδίωξεν ἐκ τῆς παροικίας του τὸν Σεβαστιανόν (Ἡπειρ. Χρονικά ἔτος Γ' Τόμος Α καὶ Β).

Δωρόθεος. (Μητροπολίτης Σάρδεων Γερμανοῦ Ἡ-

πειρ. Χρονικά 1937. Τόμος 12ος σελίς 13).

Γεράσιμος ὁ Χοιδῆς ὁ Καλλινδότης (1480) Ναυπάκτου καὶ Νικοπόλεως. (Ἡπειρ. Χρονικά ἔτος Γον Τόμος Α καὶ Β).

Ἰάκωβος ὁ Α'. (1510) (Δοκίμιον Ἀρτης Σεραφείμ).

Ἐυθύμιος, 1512.

Ἀκάκιος 1516. Τῷ 1520 ἀναφέρεται ἐν τῷ βίῳ τοῦ Ὄσιομάργου Ἰακώβου, τοῦ ἀθλήσαντος τῇ 1ῃ Νοεμβρίου, ὅτι φθόνῳ παρέδωκε τοῦτον ὁ Ἀκάκιος τοῖς Τούρκοις πρὸς θάνατον. Ἡσκεῖτο δὲ ὁ Ὄσιομάργος οὗτος μετὰ τῶν μαθητῶν του παρὰ τὴν Μονὴν ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου Δεσβεκίστης.

Ἀθανάσιος 1535, 1536, 1544. Τῷ 1536 ὁ Παχώμιος Ρουσάνος καταγγέλλει Ἰωαννικίον τινα πρὸς τὸν Ναυπάκτου-Ἀρτης Ἀθανάσιον, ὅτι μηχανορραφῶν ἐξήτει νὰ διορισθῇ Μητροπολίτης Ναυπάκτου, (Θεολογία. Τεύχος ΙΓον 1926).

Κυρίλλος Α' (1550). (Δοκίμιον Ἀρτης Σεραφείμ. Ἡπειρ. Χρονικά ἔτος 12ον 1937 σελίς 13).

Παρθέμιος Α' 1550. Δοκίμιον Ἀρτης.

Γαβριὴλ Α' 1561. (Ἡπειρ. Χρονικά ἔτος ΙΒ 1937 σελίς 13).

Ἰακείμ Α' 1564.

Παρθέμιος Β' 1567.

Δαμασκηνός ὁ Στουδίτης 1574, 1588 καὶ ἐφεξῆς. Ἦτο Θεσσαλονικεὺς. Σοφώτατος καὶ πολυγλωσσώτατος. Τούτου εἶναι τὸ πόνημα «Θησαυρὸς Δαμασκηνοῦ ὑποδιακόνου καὶ Στουδίτου». Κατὰ τὸ ἐλληνικὸν θέατρον (Ζαβίρα) ἄλλο πρόσωπον εἶναι ὁ Δαμασκηνός ὁ Στουδίτης καὶ ἄλλο ὁ Δαμασκηνός ἐπίσκοπος Ρενδίνης (σελίς 251).

Ἰωακείμ ὁ Β' (Ἡπειρ. Χρονικά ἔτος 12ον 1937 σελίς 13).

Μητροφάνης ὁ Α' 1580 (Δοκίμιον Ἀρτης Σεραφείμ).

Μακάριος 1590. (Ἡπειρ. Χρονικά, ἔτος 12, 1937 σελίς 13).

Γαβριὴλ Β' ὁ Βλάσιος (1602, 1606, 1612, 1622). Οὗτος ἦλθεν εἰς διαπραγματεύσεις μετὰ τοῦ ἀπεσταλμένου τοῦ γάλλου δουκὸς τοῦ Νεβέρς, Καρόλου τοῦ βου, κόμητος Chasteau Regnant πρὸς ἐπανάστασιν τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν Τούρκων. Ὁ Κάρολος ἤξιον, ὅτι εἶχε κληρονομικὰ δικαιώματα ἐπὶ τοῦ θρόνου τῶν Παλαιολόγων, ὡς ἀπόγονος Θωμᾶ τοῦ Παλαιολόγου, υἱοῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συνῆλθεν εἰς Κούκην τῆς Ἀλβανίας τῇ 8ῃ Σεπτεμβρίου 1612 συνέλευσις τῶν Ἑλλήνων, λαϊκῶν καὶ κληρικῶν, πρὸς σύσκεψιν, ἥτις ὅμως οὐδὲν πρακτικὸν ἀποτέλεσμα ἀπέφευγεν. Ἀπηύθυνε δύο ἐπιστολάς πρὸς τὸν Δοῦκα τοῦ Νεβέρς. Τῷ 1622 ὑπογράφεται ἐν Πατριαρχικῷ σιγγιλίῳ ἐπὶ Πατριάρχου Κυρίλλου, δι' οὗ ὁ ἅγιος Γεράσιμος Κεφαλληνίας κατετάχθη ἐπισήμως μεταξὺ τῶν δαίων. (Ἀκολουθία τοῦ ἁγίου Γερασίμου ἐκδοσις Βενετίας 1830. Σάθα Νεοελληνικῆ Φιλολογία σελίς 302. Τουρκοκρατουμένη Ἑλλάς σελίς 207, 208, Ἱστορία Παππαρηγοπούλου Τόμος Εὐς σελίς 629). Κατὰ Ζαβίραν (ἐλληνικὸν θέατρον σελίς 245) ὁ Γα-

ΔΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΟΜΑΖΩΜΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως :
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Παρίσι, 7 Ἰανουαρίου 1950

Πρὸς τὸν κ. Σ. Οικονόμου

Πρόεδρος τῆς ἐν Παρισίοις Ἑλλ. Κοινότητος

Κύριε Πρόεδρε,

Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ βεβαιώσω λήψιν τῆς πρὸς τὸν Πρόεδρον κ. Σουμάν ἀπευθυνθείσης ἐπιστολῆς, ἣτις δὲν παρέλειψε νὰ ἐφελέκωσῃ τὴν προσοχὴν του. Ὁ Πρόεδρος μὲ παρεκάλεσε νὰ σὰς ἀνακοινώσω ὅλον τὸ ἐνδιαφέρον του διὰ τὴν τύχην τῶν ἑλληνοπαίδων, τῶν ἀπαχθέντων εἰς τὴν ἀλλοδαπήν. Καθὼς ἄλλως τε γνωρίζετε, ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις πάντοτε ἔδωκε τὴν ὑποστήριξίν της τόσον κατὰ τὰς συνελύσεις τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν, ὅσον καὶ διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ εἰς πάντα τὰ διαβήματα, τὰ τείνοντα νὰ εὐνοήσωσι τὴν ἐπιστροφήν τῶν παιδιῶν αὐτῶν εἰς τὴν μητέρα Πατρίδα.

Αἱ πρὸς τοῦτο ἀναληφθεῖσαι προσπάθειαι θὰ συνεχισθῶσι μέχρις ὅτου τὸ ἀλγεινὸν τοῦτο ζήτημα δυνηθῆ νὰ λυθῆ εὐνοϊκῶς.

Εὐαρεστήθητε, κύριε Πρόεδρε, νὰ δεχθῆτε τὴν βεβαίωσιν τῆς λαν διακεκριμένης ὑπολήψεώς μου.

Διὰ τὸν Ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν

Ὁ Πληρεξούσιος Ὑπουργὸς

ἐπιφορτισμένος μὲ τὰς Εὐρωπαϊκὰς ὑποθέσεις
F. SEYDOUX

Τῆς Δημοκρατίας τῶν Φιλιππίνων :

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΩΝ ΦΙΛΙΠΠΙΝΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Μανίλα 21 Ἰανουαρίου 1950

Πρὸς

τὴν Α. Μ. τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
Μακαριώτατε,

Ἐπιθυμῶ νὰ καταστήσω γνωστὴν τὴν κατόπιν ἀναφοράς τοῦ Γραφείου τοῦ Προέδρου λήψιν, τοῦ ὑμετέρου τηλεγραφήματος ἀπὸ 29 Δεκεμβρίου 1949, δι' οὗ ἀπευθύνεται ἑκκλησις πρὸς τὸν Πρόεδρον τῶν Φιλιππίνων ὅπως βοηθήσῃ διὰ τὸν ἔγκαιρον ἐπαναπατρισμὸν τῶν Ἑλληνοπαίδων. Εἰς τὴν ὑμετέραν ἑκκλησίαν θὰ δοθῆ ἡ δέουσα προσοχή.

Ἐν σχέσει πρὸς τοῦτο, ἡ Κυβέρνησίς μου, ἀπολύτως ἐνήμερος τῆς καταστάσεως τῶν Ἑλληνοπαίδων, οἵτινες δὲν ἔχουν εἰσέτι ἐπιστρέψει εἰς τὰς ἐστίας των, ἐπήφισεν ὑπὲρ τῆς υιοθετηθείσης ἀποφάσεως τῆς Τετάρτης Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ ΟΗΕ, προτρεπούσης πάντα τὰ μέλη τῶν ὀργανώσεων καὶ ἄλλων Κρατῶν κατακρατούντων Ἑλληνοπαίδιας νὰ προβῶσιν εἰς τὰς δεούσας ἐνεργείας διὰ τὴν ταχείαν αὐτῶν ἐπιστροφήν.

Εὐσεβάστως ὑμέτερος

FELINO NERI

Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν

βουήλ Βλάσιος ἤμαξε κατὰ τὸ 1685. Ἡ πληροφορία ὅμως αὕτη δὲν εἶναι ἀκριβής, καθόσον ἀπὸ τοῦ 1652-1699 Μητροπολίτης Ναυπάκτου. Ἄρτης ἦν ὁ Βαρθολομαῖος. Ὁ δὲ Σάβδων Γερμανὸς ἐν Ἡπειρωτικοῖς Χρονικοῖς σελίς 13, ἔτος 12ον (1937) γράφει ὅτι ὁ Γαβριήλ Βλάσιος ἐξελέγη τῆ 27 Ἰανουαρίου 1647 ἐσφαλιμένος.

Ζαχαρίας Γαργᾶνος. 1622. (Δοκίμιον Ἄρτης Σεραφεῖμ. Ἑλληνικὴ Ἐγκυκλοπαίδεια).

(Συνεχίζεται)

Ἀρχιμ. ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ ΠΑΠΑΚΥΡΙΑΚΟΥ

Τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Παρισίων :

ΔΗΜ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Παρίσι, 4 Ἰανουαρίου 1950

Πρὸς τὸν κ. Σ. Οικονόμου

Πρόεδρος τῆς ἐν Παρισίοις Ἑλληνικῆς Κοινότητος

Κύριε Πρόεδρε,

Δὲν ἠδυνήθην ἀνευ συγκινήσεως νὰ ἀναγνώσω τὴν ἐπιστολήν τὴν ἀπευθυνθείσάν μοι τὴν 29ην λήξαντος Δεκεμβρίου, ἡμέραν Ἐθνικοῦ πένθους διὰ τὴν Ἑλλάδα, θύμα μετὰ τόσας δυστυχίας, τῆς βαρβάρου ἀπαγωγῆς χιλιάδων νεαρῶν τέκνων της.

Καταβεποτισμένοι ἐν Γαλλίᾳ Ἑλληνικῆς ἀγωγῆς, γνωρίζομεν παρὰ πολὺ τί ὀφείλομεν ἐξ ἐπόψεως πνευματικῆς εἰς τὴν εὐγενῆ σας Πατρίδα, ἣτις πρώτη ἐδίδαξε τὸν ἀρχαῖον κόσμον αὐτὴν τὴν λατρείαν τῆς ἐλευθερίας, ἡ ὁποία οὐδέποτε ἔκτοτε ἔμελλε νὰ σβεσθῆ, ὥστε νὰ μείνωμεν ἀναίσθητοι εἰς τὰς κακοπαθείας τῆς Ἑλλάδος.

Ἐξ ὅλης, λοιπόν, καρδίας, πιστεύσατέ το πολὺ, ἐκφράζω τὴν ἐλπίδα, ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ νεαρὰ θντα, τὰ κτηνωδῶς ἀπαχθέντα ἐκ τῶν οἰκογενειῶν των διὰ πολιτικούς σκοπούς, θὰ ἐπιστρέψουν ταχέως εἰς τὰς ἐστίας των χάρις εἰς τὰς διαμαρτυρίας καὶ εἰς τὰς προσπάθειας τόσον πολυαριθμῶν ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους ἐξοργίζει εἰς πᾶσαν χώραν μία τοιαύτη κατάσταση.

Εὐαρεστήθητε νὰ δεχθῆτε, Κύριε Πρόεδρε, τὴν βεβαίωσιν τῆς διακεκριμένης ὑπολήψεώς μου.

Διὰ τὸν Πρόεδρον καὶ κατ' ἐντολήν

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γραφείου

A. ΦΛΑΜΑΝ

Τοῦ αὐτοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου :

ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΠΑΡΙΣΙΩΝ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Παρίσι, 16 Ἰανουαρίου 1950

Πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν ἐν Γαλλίᾳ ἐκτακτον καὶ πληρεξούσιον Πρεσβευτὴν τῆς Ἑλλάδος Κύριον Ρ. Ραφαήλ.

Κύριε Πρεσβευτά,

Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ σὰς βεβαιώσω λήψιν τῶν μηνυμάτων τῶν Δημαρχιῶν Πατρῶν καὶ Σικυῶνος, τὰ ὁποῖα εὐπρεστήθητε νὰ μοι διαβιβάσητε διὰ τῆς ἐπιστολῆς σας τῆς 11ης Ἰανουαρίου καὶ τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται εἰς τὰς συστηματικὰς ἀπαγωγὰς Ἑλληνοπαίδων ὑπὸ τινῶν ξένων στοιχείων. Πολλὰ ἀνάλογα μηνύματα μοι ἀπηυθύνθησαν ἤδη ἀλλαχόθεν, εἰδικῶς δὲ διὰ τοῦ κ. Δημάρχου καὶ τοῦ κ. Προέδρου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Ἀθηνῶν.

Ἐκρίνα καλὸν νὰ ἀπαντήσω εἰδικῶς εἰς τούτους καὶ διὰ μέσου τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλληνικῆς Πρωτεύουσος ἐσκέφθην ν' ἀπευθυνθῶ πρὸς τὸ σύνολον τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Ἡ ἀνακοίνωσις τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος μοι παρέσχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκφράσω ἐκ κένου τὴν συγκίνησιν τῶν Παρισίων καὶ νὰ εἶπω πάλιν πόσον καυτηριάζομεν τὴν βδελυρὰν βιαιότητα, ἣτις ἔγινεν εἰς τὰς οἰκογενείας τῆς χώρας σας εἰς ἀνυπεράσπιστα παιδιὰ. Εὐαρεστήθητε νὰ δεχθῆτε, Κύριε Πρέσβυ, τὴν βεβαίωσιν τῆς ὑψηλῆς μου ὑπολήψεως.

ΠΕΤΡΟΣ ΝΤΕ ΓΚΩΛ

Τοῦ Μεξικανικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ :

ΜΕΞΙΚΑΝΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΤΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Μεξικὸν 8 Μαρτίου 1950

Διεθνή Ἐρυθρὸν Σταυρὸν

Γενεθὴν - Ἑλβετίαν

Πολυαριθμον συγκρότημα ἐντίμων κυριῶν ἀπετάθη πρὸς ἡμᾶς, ἰκετεύον νὰ ἐπέμβωμεν παρ' ὑμῖν διὰ τὸν ἐπαναπατρισμὸν πολλῶν χιλιάδων ἑλληνοπαίδων, οἱ ὁποῖοι ἐστερήθησαν τῆς ἐλευθερίας των καὶ εὐρί-

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἀξιοσημείωτος σύμπτωσις.

Ἡ κατά τὸ ἔτος τοῦτο συνετεία τοῦ κατά τὴν 9 Ἀπριλίου ἑορτασμοῦ τοῦ ἐφετεινοῦ Πάσχα σύμπτωσις τῆς Κυριακῆς τῶν συγκροτησάντων τὴν Α' ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικῆν Σύνοδον 318 θεοφόρων Πατέρων πρὸς τὴν 21 Μαΐου, καθ' ἣν ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν ἀγεί τὴν μνήμην τοῦ συγκαλέσαντος τὴν ἀπαρχὴν ταύτην τῆς σειρᾶς τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων Ἰσλαμιστοῦ βασιλέως μεγάλου Κωνσταντίνου ἀποτελεῖ βεβαίως σπάνιον ἐν τῷ ὀρθοδόξῳ ἑορτολογίῳ γεγονός, ἄξιον ἰδιαιτέρας ἐξάρσεως. Ὁ μέγας ἐκεῖνος βασιλεύς, γενόμενος μοιναρχάτωρ, ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ αὐτοῦ εἰς θέσιν ὀρθοδόξου τέρμα εἰς τὰς ἀτέρμονας περὶ τὸν καταταράξαντα τὴν Ἐκκλησίαν Ἀρειοὺν συζητήσεις, εὐτόλμως προέβη κατὰ Μάϊον τοῦ 325 εἰς τὴν ἐν Νικαίᾳ συγκροτήσασαν τὴν Α' Οἰκουμενικὴν Σύνοδον. Αὕτη, ἐπὶ τριμήνῳ που λεπτομερῶς ἀνακρίνασα τὰ τῆς ἀρειανῆς αἰρέσεως, ἐπέτυχεν νὰ διατυπώσῃ τὴν βᾶσιν τῆς ὀρθοδόξου περὶ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ διδασκαλίας διὰ τοῦ περιλαλήτου περὶ τοῦ ὁμοουσιίου πρὸς τὸν Πατέρα ὄρον, οὗτω δὲ ὁ μέγας Κωνσταντίνος, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ὁποίου διεξήχθησαν τῶν πατέρων αἱ συζητήσεις, συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἰσοσύνης τότε κλονηθείσης ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ εἰρήνης.

Ἐπανόρθωσις.

Πολλὴν τὴν ἀνακούφισιν προὐκάλεσαν αἱ ἐκ ΚΠόλεως εἰδήσεις περὶ τῆς μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τῶν ἐκλογῶν τῆς ἑλληνορθοδόξου κοινότητος τοῦ Γαλατᾶ ἀπο-

σκονταί εἰς διαφόρους χώρας τῆς ἀνατολικῆς Εὐρώπης.

Ἐπειδὴ τὸ ἄξιον πάσης προσοχῆς τοῦτο ζήτημα ποῦ εἶναι καὶ ἐξόχως ἀνθρωπιστικὸν πρέπει νὰ διευθετηθῇ, παρακαλοῦμεν ὑμᾶς ὅπως ἐπιτύχητε τὸν ἐπαναπατρισμὸν αὐτῶν χρησιμοποιοῦντες πρὸς τοῦτο τὴν Σύμβασιν, ἥτις οὕτω ἐντός ὀλίγων ἡμερῶν θὰ γείνη ἀφορμὴ εὐχαριστιῶν.

Ὁ Μεξικανικὸς Σύλλογος
τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΥΡΙΑΓΙΑΝΟ
Πρόεδρος

Τοῦ ὑπερ τοῦ παιδιοῦ Γυναικείου Συλλόγου τοῦ Μεξικοῦ:

Μεξικόν, 3 Μαΐου 1950

Ἐξοχώτατον Κοινὸν Τρόγυρε Δι' Ἐθνικὸν Γραμματεῖα Ὁργάνισμοῦ Ἠνωμένων Ἐθνῶν.

Αἰὶν Σαξέξ, Νέαν Ὑόρκην

Ὁ Γυναικεῖος Σύλλογος τοῦ Μεξικοῦ ὑπερ τοῦ παιδιοῦ διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἀπάνθρωπον καὶ ἀντιφυσικὴν ἀρπαγὴν τῶν ἑλληνοπαίδων καὶ καθικετεύει τὸν ἐντίμον τοῦτον Ὀργανισμὸν ὅπως προβῇ εἰς τὰς ἀναγκαίας ἐνεργείας διὰ τὸν ἐπαναπατρισμὸν καὶ τὴν ἀποκατάστασιν εἰς τὰς ἐντίμους οἰκογενεῖας τῶν ἐνὶ τῷ βραχυτέρῳ δυνατοῦ χρόνῳ τῶν χιλιάδων ἑλληνοπαίδων, οἱ ὁποῖοι ἀφῆρηπάσθησαν ἐκ τῆς πατρίδος τῶν εἰς τὴν ἀνατολικὴν Εὐρώπην.

Ἡ Πρόεδρος
ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΜΕΝ ΜΑΡΤΙΝ

Ἡ Γραμματεὺς
ΑΓΓΕΛΙΚΑ ΡΟΜΟ

δόσεως εἰς αὐτὴν τοῦ ὑπὸ τοῦ ἔκφρονος ἀποστάτου Παπα-Εὐθὺμ ἀπὸ εἰκοσιπενταετίας καὶ πλέον βίᾳ κατακρατούμενου ναοῦ τῆς Παναγίας Καφαριανῆς μετὰ τῶν προσοδοφόρων ἀστικῶν ἀκινήτων τῆς, ὡς καὶ περὶ τῆς ἐφεξῆς ἐκ τοῦ τουρκικοῦ δημοσίου ταμείου μισθοδοτήσεως τῶν εἰς τὰς σχολὰς τῆς ἑλληνικῆς μειονότητος διδασκόντων τούρκων διδασκάλων. Πᾶν μέτρον συντελοῦν εἰς τὴν μείωσιν τῆς δικαίας πικρίας τῆς ἐν τῷ τουρκικῷ κράτει τομιμόφορος ἑλληνικῆς μειονότητος μέχρι παντελοῦς ἄρσεως αὐτῆς δημιουργεῖ δρους ἁρμονικῆς συμβιώσεως καὶ συντελεῖ εἰς τὴν ἀμοιβαίαν κατανόησιν τῶν λαῶν, ἐφ' ὅσον μάλιστα εἰς αὐτὴν βοηθεῖ ἡ ἰσοσύνη αὐτῶν γειτονία.

Μοναδικὸν Πνευματικὸν Κέντρον.

Ἡ Α. Σ. δ' Ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, δμιλῶν ἐπὶ τῆς περὶ διεθνοποίησεως τῶν Ἱεροσολύμων ἀποφάσεως τοῦ ΟΗΕ, ἐκρίνευ αὐτὴν ὡς εὐνοοῦσαν τὴν προοπτικὴν τῆς ἀναδείξεως τῆς ἱερᾶς Πόλεως εἰς μοναδικὸν παγκόσμιον Πνευματικὸν Κέντρον. Ἐν αὐτῇ —λέγει— συναντῶνται ἡ ἱστορία καὶ αἱ ἐξάρσεις τριῶν θρησκειῶν. Ἡ Ἱεροσόλημ εἶνε ἱερὰ πόλις διὰ τὸν Ἰουδαϊσμὸν, τὸν Χριστιανισμὸν καὶ τὸν Ἰσλαμ, ἂν δὲ κατατεμαχισθῇ μετὰ τῶν περιχώρων τῆς, οὐδεὶς δύναται νὰ ἐγγυηθῇ φιλικὸν τῶν διεσπῶτων συμβιβασμὸν. Αἱ οὕτως ἀναπόφευκτοὶ συγκρούσεις θὰ ἀπεφύγοντο ἂν ὠρίζετο εἰδικὸν ὑπὸ διεθνή ἔλεγχον καθεστῶς. Ἀλλ' ἂν ἡ ἄρσις τῶν μονίμων διαφωνιῶν ἀποτελῇ διὰ τὴν ἁγίαν Πόλιν ἀρνητικὸν πλεονέκτημα, ἐπικουρεῖ εἰς τὴν τοιαύτην λύσιν καὶ ἡ θετικὴ ἐπιτυχία, καθ' ἣν ἡ διεθνοποίησις τῆς πόλεως θὰ ἀνεδείκνυεν αὐτὴν μοναδικὸν παγκόσμιον πνευματικὸν Κέντρον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐκάστη τῶν εἰρημένων θρησκειῶν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀναπτύξῃ τὰς ὑψίστας τῶν πνευματικῶν τῆς δυνατοτήτων ἐξω παντὸς πολιτικοῦ ἀνταγωνισμοῦ καὶ τῶν συναφῶν προστριβῶν ἐν ἀμοιβαίῳ φιλίῳ πνεύματι καὶ ἀλληλοσεβασμῷ ἐνώπιον τοῦ Παντοδυναμοῦ. Σπανίως ἡ Ἱστορία παρέχει εὐκαιρίας τοιαύτας, αἵτινες διὰ παντὸς χάνονται ἂν δὲν δρατῆται αὐτῶν ἡ κοινὴ στοιχειώδης φρόνησις.

Φυτώρια πολιτισμοῦ.

Ἡ ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησίας» γενομένη μεία τῶν Βασιλικῶν Τεχνικῶν Σχολῶν Ἄερον καθιοτῆ ἐπίκαιρον τὸν λόγον καὶ περὶ ἐνὸς ἄλλου παραλλήλου πρὸς αὐτὰς καὶ ἐξ ἴσου σπηρῶν ἔργου, τοῦ τῶν Ἐθνικῶν Παιδοπόλεων τῆς ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τῆς Α.Μ. τῆς Βασιλείσεως Ἐπιτροπῆς Διασώσεως καὶ Προστασίας Ἑλληνοπαίδων. Αἱ Παιδοπόλεις, ὡς γνωστὸν, ἰδρύθησαν πρὸς διάσωσιν καὶ προστασίαν τῶν παιδιῶν τῶν βορείων Ἐπαρχιῶν μας ἀπὸ τοῦ τρομεροῦ κινδύνου τοῦ ἀπαίσιου «Παιδομαζώματος», ὅπερ αἰφνιδιαστικῶς καὶ κατὰ σατανικὸν τρόπον ἐνεργηθὲν ἔσφερε βιαιῶς εἰς ἀγνώστους τόπους μακρῶν τῶν ἐσσιῶν τῶν 28.000 ἑλληνοπαίδων πρὸς ψυχικὸν καὶ πνευματικὸν ἐξανδραποδισμὸν καὶ ἐβύθισεν εἰς τὴν ὀδύνην καὶ εἰς τὸ πένθος ἰσῶς χιλιάδας ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν. Εἰς ἀπάντησιν τοῦ «Παιδομαζώματος» ὠργανώθη τὸ «Παιδοφύλαγμα», καὶ

δεκάδες χιλιάδων ἑλληνοπαίδων ἀπεμακρύνθησαν τῶν ἐπικινδύνων περιοχῶν τῆς χώρας τῆς συναινέσει τῶν γονέων των, τυχόντα πάσης στοργικῆς περιθάλψεως ἐν τῷ χριστιανικῷ καὶ ἑλληνοπρεπεῖ περιβάλλοντι τῶν Ἐθνικῶν Παιδοπόλων, τῶν ὁποίων ὁ πληθυσμὸς δσημέραι ἤδη ἀραιοῦται διὰ τοῦ ἐπαναπατριζομένου τῶν ἀποτελούντων αὐτὸν παιδιῶν, κατόπιν τῆς λαμπρᾶς νίκης τῶν Ἐθνικῶν Στρατευμάτων. Αἱ ἐν τῷ «Ποιμένι» τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μυτιλήνης δημοσιευόμεναι ἐντυπώσεις αὐτόπλου μάρτυρος παραστάτος εἰς τὴν συγγινητικὴν σκηνὴν τῆς ἀπὸ τῆς αὐτόθι Παιδοπόλεως ἀναχωρήσεως πολυπληθοῦς ομάδος ἐπαναπατριζομένων παιδιῶν ἀποτελοῦσιν ἐν ἐπι πλεόν, μεταξὺ πλείστον ἄλλων, τεκμήριον περὶ τοῦ πνεύματος, ὃπερ ἐπεκράτησεν ἐν τῇ ἐν ταῖς Παιδοπόλεσι διαβιώσει τῶν ἐν αὐταῖς διασωθέντων Ἑλληνοπαίδων καὶ περὶ τοῦ πράγματι ἐγγενοῦς καὶ ὄρατου ἔργου, ὃπερ ἐπετελέσθη ἐν αὐταῖς. Μετὰ δακρύων καὶ λυγμῶν ἀπεχαιρέτων τὸ περιβάλλον τῆς Παιδοπόλεως των καὶ ἡ θλίψις τοῦ ἀποχωρισμοῦ ἀπὸ τῶν προσώπων, ὑπὸ τὰς ὁδηγίας τῶν ὁποίων ἔζησαν ἐκεῖ καὶ ἠμορφώθησαν ἐπὶ τόσον χρονικὸν διάστημα, ἐπεσκίαζε τὴν χαρὰν καὶ τὴν γλυκύτητα τῆς εἰς τὴν ἰδιαιτέραν των πατρίδα πλησίον τῶν γονέων καὶ τῶν ἄλλων οἰκείων των ποθητῆς ἐπαρόδου. Ἀλλὰ καὶ τῶν ἐλευθέρως ἐπισκεπτομένων τὰς Παιδοπόλεις οἰκείων τῶν τροφίμων αὐτῶν καὶ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας παρακολουθούτων τὴν ἐν αὐταῖς δίαίταν καὶ ἀγωγὴν τῶν τέκνων των αἱ ἐντυπώσεις ὑπῆρξαν πάντοτε ἐνθουσιώδεις καὶ αἱ πρὸς ἔκφρασιν τῶν συναισθημάτων τῆς ἱκανοποιήσεως καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης των ἐκδηλώσεις ἐπανειλημμένως ἐμαρτύρησαν περὶ τῆς ἐν πᾶσιν ἀρίστης λειτουργίας τοῦ Θεοῦ, παρὰ τὴν—πρέπει νὰ ὁμολογηθῆ— ἕνεκα τοῦ ἐπειρόντως τῆς περιστάσεως κατεσπευσμένην καί, διὰ τοῦτο, πρόχειρον καὶ ἀνάγκην καὶ ἄνευ μεγάλης προπαρασκευῆς ἔταρξεν τῆς λειτουργίας αὐτοῦ. Ἀποτελεῖ δὲ ἡ τελευταία αὕτη λεπτομέρεια ἐπιπρόσθετον τίτλον τιμῆς διὰ τοὺς ὁργανισμῶς τοῦ ἐθνικοσωτηρίου τούτου «Παιδοφυλάγματος», ἐπιτυχόντας ἐν βραχυτάτῳ χρονικῷ διαστήματι νὰ παρουσιάσωσιν ἔργον ἀρίτως ὁργανωμένον καί, πρὸ παντός, μετὰ τόσης εὐεργετικότητος ἐπιδρῶν ἐπὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ προστατευομένων νεαρῶν ψυχῶν. Διότι αἱ μαρτυρίαι πάντων, ὅσοι ἐκ τοῦ πλησίον ἐγγώρισαν τὸ ἔργον τῶν Παιδοπόλων, συμπίπτουσι εἰς τὸ ὅτι αὐταὶ ἀποτελοῦσι πραγματικὰ ἐργαστήρια χριστιανικῆς εὐσεβείας, ἑλληνικῆς φιλοπατρίας καὶ ἐνσυνειδήτου ἀρετῆς, φιλῶντα ἀληθινῶς ἑλληνοχριστιανικὸν πολιτισμὸν, ἢ ἐκ τῶν ὁποίων ὀφέλεια θὰ ἔχη ἀσφαλῶς πολλὴ εὐρυτέραν καὶ μονιμωτέραν ἀξίαν διὰ τὰς κοιτίδας καὶ τὰ χωρία, εἰς τὰ ὁποία ἐπανακάμπτουσιν οἱ οὐτιω διαπαιδαγωγηθέντες ἑλληνοπαῖδες.

Ὁ Πατριάρχης Σερβίας Γαβριήλ (†)

Πολλὴν ἐδοκίμασε τὴν θλίψιν ἡ ὁρθόδοξος Ἐκκλησία διὰ ἐπὶ τῇ πρὸς Κύριον ἐκδημίᾳ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Σερβίας κυροῦ Γαβριήλ ἡ τε

ἀγιοτάτη Ἐκκλησία Σερβίας καὶ ἡ καθ' ὅλου Ὁρθοδοξία ἐστερηθῆ ἐξόχου Προπαιεράρχου εὐδοίχως διὰ τῶν σπανίων αὐτοῦ ψυχικῶν χαρισμάτων διακονήσαντος τὴν Ἐκκλησίαν ὀπουδήποτε ὑπ' αὐτῆς ἐτάχθη. Σπουδάζας ὁ Γαβριήλ Δόξιτις τὰ θεολογικὰ γράμματα ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ τυχὼν τοῦ θεολογικοῦ αὐτῆς πτυχίου κατ' Ὀκτώβριον τοῦ 1909, τὸ κατ' ἀρχὰς μὲν ἀνεδέχθη διαφόρους ἀνατεθείσας αὐτῷ ὑπὸ τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας διακονίας ἐν Ἀγίῳ Ὄρει καὶ ΚΠόλει, εὐρύνας δ' εἶτα τὸν κύκλον τῶν θεολογικῶν αὐτοῦ ἐπιστημονικῶν γνώσεων ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις τῆς Ἑλβετίας καὶ τῆς Γαλλίας, ἐξέλεγχεν διαδοχικῶς ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ Μητροπολίτης Πρεζρένης, Ἰπέκ καὶ Μανροβονίου, ὁπότε ἀντιπροσώπευσε τὸ Πατριαρχεῖον Σερβίας εἰς τὸ ἐν ΚΠόλει ἐπὶ Οἰκονομικοῦ Πατριάρχου Μελετίου τῷ 1922 συγκροτηθὲν «Πανορθόδοξον Συνέδριον». Τῇ 3 Μαρτίου 1938, πενήτηκοντούτης, ἐκλεγεί Πατριάρχης τῶν Σέρβων εἰς διαδοχὴν τοῦ τελευτήσαντος Δημητρίου, ἐκυβέρνησε τὴν ἀδελφὴν Ἐκκλησίαν Σερβίας ἐν βαθεῖα συνέσει, ἥτις ἀνέδειξεν αὐτὸν σπουδαῖον ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ παράγοντα.

Ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἡμῶν κατὰ τὴν συνοδικὴν συνεδρίαν τῆς παρελθούσης Πέμπτης (11) ἐν θλίψει ἀγγελίας εἰς τὴν Ἱ. Σύνοδον τὴν τῇ 8 μεσοῦντος ἐπελθούσαν τελευτὴν τοῦ ἀειμνήστου Προπαιεράρχου, ἐξῆρε τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ ὡς στεροῦ ἀγωνιστοῦ καὶ προμάχου τῶν ὁρθοδόξων δογμάτων καὶ τῶν δικαίων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ καθόλου, ἰδιαζόντως δ' ὑπομνήσας τὰς ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου σπουδὰς τοῦ μετασιάντος διεπίστως τὸν θεομὸν αὐτοῦ φιλελληνισμὸν ὡς ἀπαύγασμα τοῦ διὰ τῆς ἑλληνικῆς σκέψεως ἐμποτισμοῦ του. Εἰς αὐτὴν ἀγαμφιβόλως ὠφείλετο καὶ ἡ κατὰ τὸ γνωστὸν ἐν Σερβίᾳ πραξικόπημα τοῦ 1941 εὐθαρσῆς αὐτοῦ σιάσεως, συνεπεία τῆς ὁποίας μετὰ τὴν γερμανοκρατίαν συλληφθεὶς ἐφυλακίσθη ὑπὸ τῶν γερμανῶν, ἐν καρτερία δὲ ψυχικῇ ὑπέστη τὴν δοκιμασίαν μέχρι τῆς κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1946 εἰς Βελιγράδιον ἐπανόδου του. Ὁμοίαν ἀνεξαρτησίαν φρονήματος ἐπέδειξεν ὁ Σέρβος Προπαιεράρχης ἐναντι τῶν συγχρόνων «καταχθονίων θεωριῶν καὶ ἰδεολογιῶν ἀψύχου ἀθείας καὶ ἀγροίκου ὕλισμοῦ», ἐμαρτύρησε δὲ τοῦτο ἡ γνωστὴ ἀπάντησις αὐτοῦ πρὸς τὰ εἰρηνικὰ γράμματα τοῦ Μακαριωτάτου Σπυρίδωνος.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος, διαβιβάσασα τὰ θερμὰ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας συλλυπητήρια πρὸς τὴν ἀδελφὴν Ἐκκλησίαν Σερβίας ἐπὶ τῇ μετασίσει τοῦ διαπρεποῦς αὐτῆς Προπαιεράρχου μετ' εὐχῶν ὑπὲρ ἀναδείξεως ἀνταξίου αὐτοῦ διαδόχου εἰς τὸν πατριαρχικὸν αὐτῆς θρόνον, κατήλθεν ἐν σίματι εἰς τὸ συνοδικὸν παρεκκλήσιον τοῦ ἁγ. Ἀνδρέου, ἐνθα ἀνέπεμψεν ἐπιμνημόσυνον δέησιν ὑπὲρ ἀναψύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἐκλιπόντος ἀδελφοῦ ἐν δικαίῳ σκηναῖς.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐν τῇ νέα αὐτῆς συγκροτήσῃ συνελθοῦσα τῇ 4 μεσοῦντος εἰς συνεδρίαν προέβη εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν διαφόρων Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν, αἵτινες κατηρτίσθησαν ὡς ἀκολούθως:

1) *Κεντρικὸν Συμβούλιον Ἀποστολικῆς Διακονίας*: Πρόεδρος ὁ Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος μέλη οἱ Σεβ. Χίου Παντελεήμων καὶ Ἐδέσσης Παντελεήμων.—2) *Κεντρικὸν Συμβούλιον ΟΔΕΠ*: Πρόεδρος ὁ Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος τακτικά μέλη οἱ Σεβ. Φλωρίνης Βασίλειος καὶ Μεσσηνίας Χρυσόστομος ἀναπληρωματικά οἱ Σεβ. Δράμας Γεώργιος καὶ Καλαβρύτων Ἀγαθόνικος.—3) *Διοικητ. Συμβούλιον ΤΑΚΕ*: Πρόεδρος ὁ Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος τακτ. μέλος ὁ Σεβ. Λευκάδος Δωρόθεος ἀναπληρωματ. ὁ Σεβ. Νικοπόλεως—Πρεβέτης Ἀνδρέας.—4) *Ἐπιτείνουσα Ἐπιτροπὴ τοῦ Δελτίου «Ἐκκλησία»*: Πρόεδρος ὁ Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος μέλη οἱ Σεβ. Ἐδέσσης Παντελεήμων καὶ Γόρτυνος Γερμανός.—5) *Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Σχέσεων μετὰ τῶν Ἐξωτερικῶν Ἐκκλησιῶν*: Πρόεδρος ὁ Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος μέλη οἱ Σεβ. Φλωρίνης Βασίλειος καὶ Καλαβρύτων Ἀγαθόνικος.—6) *Ἐποικικὸν Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν Ἐκπαιδευτικῶν*: ὁ Σεβ. Δρυϊνουπόλεως Δημήτριος.—7) *Συμβούλιον Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς*: ὁ Σεβ. Δράμας Γεώργιος.—8) *Ἐπὶ τῶν διδασκαλικῶν βιβλίων*: ὁ Σεβ. Γόρτυνος Γερμανός.—9) *Ἐπὶ τῶν Γάμων*: ὁ Σεβ. Γόρτυνος Γερμανός.—10) *Ἐπὶ τῶν χειροτονιῶν*: ὁ Σεβ. Παροναξίας Ἀμβρόσιος.—11) *Ἐπὶ τῶν Μοναστηριακῶν*: ὁ Σεβ. Καλαβρύτων Ἀγαθόνικος.—12) *Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν προσφυγῶν*: Πρόεδρος ὁ Σεβ. Δράμας Γεώργιος μέλη οἱ Σεβ. Μεσσηνίας Χρυσόστομος καὶ Νικοπόλεως—Πρεβέτης Ἀνδρέας.—13) *Ἐπιτροπὴ δαπανῶν Συνοδικῆς Γραφείου*: Ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Ἱ. Συνόδου Σεβ. Δράμας Γεώργιος, καὶ οἱ Σεβ. Παροναξίας Ἀμβρόσιος καὶ Νικοπόλεως—Πρεβέτης Ἀνδρέας.—14) *Πρωτοβάθμιον Συνοδικὸν Δικαστήριον*: Ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Ἱ. Συνόδου Σεβ. Δράμας Γεώργιος καὶ οἱ Σεβ. Δρυϊνουπόλεως Δημήτριος, Γόρτυνος Γερμανός, Καλαβρύτων Ἀγαθόνικος καὶ Παροναξίας Ἀμβρόσιος.—15) *Ἐπὶ τῆς Διεκπεραιώσεως τρεχούσης ἀποστολῆς*: ὁ Σεβ. Δράμας Γεώργιος.

—Εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον ἡ Ἐκκλησία Σερβίας ἀνήγγειλε τὴν τελευτήν τοῦ Πατριάρχου Σερβίας κυροῦ Γαβριήλ διὰ τοῦ ἀκολούθου τηλεγραφήματος:

Α. Μ. Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν Σπυρίδωνα.

Μετὰ λύπης ἀναγγέλλομεν ἡμῖν τὸν θάνατον τῆς Α. Μ. τοῦ Πατριάρχου Γαβριήλ κοιμηθέντος ἐν Κυρίῳ τὴν 7 Μαΐου 1950. Ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία τελεσθήσεται τῇ 9 Μαΐου ἡμέρᾳ Τρίτῃ καὶ ὥρα 16 ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ Βελιγραδίου. Παράκαλοῦμεν δεήθητε ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς τοῦ ἀπελθόντος Πατριάρχου.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

τῆς Ἐκκλησίας τῆς Σερβίας

Μητροπολίτης ΑΡΣΕΝΙΟΣ

Εἰς ἀπάντησιν ἡ Ἱερά Σύνοδος διεβίβασε τὸ ἀκόλουθον τηλεγραφήμα:

Μητροπολίτην Μανροβονίου Ἀρσένιον
Ἀντιπρόεδρον Ἱερᾶς Συνόδου Ἐκκλησίας Σερβίας
Βελιγράδιον

Θλιβερὸν ἔφθασεν εἰς ἡμᾶς ἀγγελμα αἰφνιδίου τελευτῆς σεπτοῦ Πρωθιεράρχου ἀδελφῆς Ἐκκλησίας Σερβίας αἰδιδίμου Πατριάρχου Γαβριήλ. Μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἱερᾶς Συνόδου ἐδηθήσαν σήμερον ὑπὲρ ψυχῆς ἀειμνήστου ἀδελφοῦ.

Συλλυπούμενοι ἀδελφῆ Ἐκκλησίᾳ εὐχόμεθα ταχέως ἀνάδειξιν ἀνταξίου διαδόχου.

Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Πρόεδρος

Ἐπὶ τῷ θλιβερῷ γεγονότι ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐξέδωκε τὸ ἀκόλουθον ἀνακοινωθέν:

Ἡ Α. Μακαριότης ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σπυρίδων μετὰ λύπης ἀνήγγειλε τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ ἐν τῇ σημερινῇ Συνεδρίᾳ αὐτῆς τὴν πρὸς Κύριον ἐκδημίαν τοῦ

Πατριάρχου Σερβίας κυροῦ Γαβριήλ, ἐπλεξε δὲ τὸ ἐγκώμιον τοῦ μεταστάντος ὡς ἐξόχου Πρωθιεράρχου ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, σιερροῦ δὲ ἀγωνιστοῦ καὶ προμάχου τῶν ὁρθοδόξων δογμάτων καὶ τῶν δικαίων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ καθόλου, ἀλλὰ καὶ θερμοῦ φιλέλληνας καὶ ἐμπροστωμένου διὰ τῆς ἑλληνικῆς σκέψεως, ἅτε ἐπὶ μακρὸν σπουδάζαντος ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Ἐπὶ τούτοις, Ἱερά Σύνοδος ἐξέφρασε τὰ θεομὰ συλλυπητήρια τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν ἀδελφὴν Ἐκκλησίαν τῆς Σερβίας, διεβίβασε δὲ τὰς εὐκαιρίας αὐτῆς εὐχὰς ὑπὲρ ταχέως ἀναδείξεως τοῦ ἀξίου ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Σερβίας διαδόχου ἐπὶ τὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον. Ἀκολουθῶν δὲ Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπος προέτινεν, ὅπως ἀναπεμφθῇ ἐπιμνημόσυτος δέσις ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τοῦ ἐκλιπόντος ἀδελφοῦ, ἥτις καὶ διετέθη ὑπ' αὐτοῦ καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐν τῷ Συνοδικῷ Παρακλήσιῳ.

—Ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατηρτίσθη ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Φλωρίνης, Ἐδέσσης-Πέλλης, καὶ Μεσσηνίας διὰ τὴν ἐξέυρεσιν τοῦ καταλληλοτέρου τρόπου τῆς πληρώσεως τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων.

—Δι' Ἐγκυκλίου αὐτῆς πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας (ἀρθ. 589 10 Μαΐου ἐν ἔ.) ἡ Ἱερά Σύνοδος, ὑπομνήσασα τὴν καὶ ἄλλοτε ἐπανελημμένην γενομένην σύστασιν αὐτῆς ὅπως μεριμνήσωσιν ἵνα οἱ ἐφημέρι, πρὸ τῆς ἐκδόσεως ἐπισκοπικῆς ἀδείας πρὸς τέλεισιν γάμων ἐλλήνων μετὰ γυναικῶν ξένης ὑπηκοότητος, ζητῶσι διὰ τῶν οἰκείων αὐτῶν προϊσταμένων ἐκκλησιαστ. Ἀρχῶν τὴν σχετικὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου Δημ. Τάξεως, ἐφ' ὅσον ὁ γάμος ἀποτελεῖ τὸν εὐκολώτερον καὶ ἀσφαλέστερον τρόπον ἐγκαταστάσεως ἐν Ἑλλάδι ἀνεπιθυμητῶν ἀλλοδαπῶν γυναικῶν, διακυβευομένων οὕτω ὕψιστων ἐθνικῶν συμφερόντων, τὸ δ' ἐν λόγω Ὑπουργεῖον συνεχῶς ἐπ' ἐσχάτως καταγγέλλει σχετικὰς παραβάσεις ἐφημερίων, παρακαλεῖ ὅπως προβῶσιν εἰς αὐστηρὰς συστάσεις πρὸς τὸν ὑπ' αὐτοὺς ἱερὸν Κληρὸν ἵνα μὴ προβαίνωσιν εἰς ἐκδοσὴν ἀδείας γάμου, ἂν πρότερον δὲν βεβαιωθῶσιν περὶ τῆς ἰθαγενείας τῆς μελλονύμφου, ἐάν δ' αὕτη τυγχάνει ἀλλοδαπῆ, ζητῶσιν ἀρμοδίως καὶ ἀπαραίτητως τὴν πρὸς τοῦτο ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίας Τάξεως.

—Δι' ἐτέρας Ἐγκυκλίου (ἀρθ. 590 13 Μαΐου ἐν ἔ.) πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐκοινοποίησεν αὐτοῖς γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τοῦ Ὑπουργείου Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας κ. Ἰω. Κυβέλου περὶ κληρονομίας μοναχῶν. Κατὰ τὴν γνωμοδότησιν ταύτην, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 18 τοῦ ὑπ' ἀριθ. ΓΥΙΔ)1909 Νόμου, τὸ ὅποιον διετηρήθη ἐν ἰσχύϊ τόσον διὰ τῶν Νόμων 4684 ἀρθρ. 25 καὶ 5141 ἀρθρῶν 16 ὅσον καὶ διὰ τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ κώδικος ἀρθρῶν 99, μετὰ τὴν κοῦραν τῆς μοναχῆς ἅπασα ἡ περιουσία αὐτῆς περιέρχεται εἰς τὴν Μονήν, μόνον δὲ οἱ ἀναγκαῖοι κληρονόμοι, κατιόντες γονεῖς καὶ ἐπιζῶν σύζυγος (Α. Κ. 1825) ἔχουν δικαίωμα ἐπὶ τοῦ ποσοστοῦ τῆς νομίμου μοίρας. Πρὶν ἐκλέεωσιν τὸν μοναστικὸν βίον, δύνανται νὰ διαθέσωσι κατὰ βούλησιν τῆς περιουσίας τῶν οἱ μοναχοί. Κατὰ συνέπειαν ἡ ἀδελφὴ καρείσας μοναχῆς, μὴ περιλαμβανομένη μεταξὺ τῶν ἀναγκαίων κληρονόμων, οὐδὲν δικαίωμα ἔχει ἐπὶ τῆς περιουσίας τῆς μοναχῆς, οὐδ' ἡ ἴδια μοναχὴ δύναται νὰ διαθέσῃ μετὰ τὴν κοῦραν τὴν περιουσίαν αὐτῆς ὁποσοδήποτε δι' ἐπαχθοῦς ἢ χριστιανικῆς αἰτίας, οὔτε διὰ πράξεως ἐν ζωῇ, οὔτε αἰτία θανάτου, τῆς περιουσίας περιερχομένης πλέον εἰς τὴν Μονήν, ἢ ὅποια δύναται νὰ τὴν πωλήσῃ καὶ πρὸς τὴν ἀδελφὴν τῆς ἐν λόγω μοναχῆς, ὡς περιουσίαν ἀνήκουσαν πλέον αὐτῇ τῇ Μονῇ κατὰ νομὴν καὶ κυριότητα.

—Ἡ Ἱ. Σύνοδος, ἐπιθυμοῦσα νὰ λάβῃ πλήρη γνώσιν τῆς ὑπὸ τῶν Σεβ. Ἀρχιερέων ἐπιτελούμενης φιλανθρωπικῆς δράσεως εἰς τὸν τομέα τῆς περιθάλψεως καὶ προστασίας τῶν ὀρφανῶν, δι' Ἐγκυκλίου πρὸς αὐτοὺς (ἀριθ. 591 13 Μαΐου ἐν ἔ.) παρεκάλεσεν ὅπως καταστήσωσιν εἰς αὐτὴν γνωστὸν τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν καὶ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας συντη-

ρουμένων και λειτουργούντων Ὁρφανοτροφείων, ἀν ταῦτα εἶναι Ἀρρένων ἢ Θηλέων, τὸν ἀριθμὸν τῶν τροφίμων αὐτῶν και τοὺς πόρους, δι' ὧν συντηροῦνται, ὡς και τὸν ἀριθμὸν τῶν Ὁρφανοτροφείων ἐκείνων, ἅτινα συντηροῦνται διὰ κληροδοτημάτων, εἰς ὧν τὰ συμβούλια μετέχει ὁ Ἀρχιερεὺς ὡς Πρόεδρος, τὰ κληροδοτήματα τούτων, τὸν ἀριθμὸν τῶν τροφίμων αὐτῶν, ὡς και τὸ φύλον εἰς ὃ ἀνήκουσιν οὗτοι.

Ἀποστολικὴ Διακονία. Ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μυτιλήνης κ. Ἰακώβου ἀποστάλη ὑπὲρ τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου ποσότης 150 ὄκ. ἐλαίου. Πρὸς τὴν Α. Σ. ἐξεφράσθησαν αἱ εὐχαρισταὶ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Διὰ τὸ φιλανθρωπικὸν ἔργον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας ἀποστάλησαν ἐκ Βίρμιγχαμ πενήτηντα (50) δέματα ἱματισμοῦ προερχόμενα ἐξ ἐράνου, και ἐκ μέρους τῆς ἐν Λονδίῳ Ὁργανώσεως τῶν ἀγίων Ἀλβανοῦ και Σεργίου ἐν ἕτερον δέμα περιέχον ἐπίσης ἱματισμὸν. Ταῦτα διεβιάσθησαν ὑπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν.

Ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἤρξατο τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα ἀπὸ μέρους τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας γενικὴ ἀπογραφή τῆς ἐνοριακῆς ἐν γένει ζωῆς τῶν Ἱ. ναῶν τῆς Πρωτευούσης, ἥτις θὰ ἐπεκταθῆ και εἰς ὄλην τὴν περιφέρειαν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς συγκεντρώσεως τῶν ἀπαιτήτων διὰ τὸν συντονισμὸν τῆς πνευματικῆς ἐργασίας στατιστικῶν στοιχείων. Παρομοίᾳ ἐργασία ἀπεφασίσθη ὅπως διεξαχθῆ καθ' ὄλην τὴν χώραν ἐν συνεννοήσει μετὰ τῶν κατὰ τόπους Ἱ. Μητροπόλεων.

Πρὸς τὸν λίαν ἐυδοκίμως ὑπηρετήσαντα ἐν ταῖς Βασιλικαῖς Τεχνικαῖς Σχολαῖς Λέρου Π. νουο. Ἀρχιμανδρίτου κ. Τιμόθεον Ματθαϊάκην ἐξεφράσθησαν αἱ εὐχαρισταὶ τοῦ ὑπὸ τὴν Προεδρείαν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως «Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος» δι' ἐγγράφου κοινοποιηθέντος και τῆ Ἀποστολικῆς Διακονίας, παρὰ τῆ ὁποῖα ὑπηρετεῖ οὗτος ὡς Διευθυντῆς τοῦ Θείου Κηρύγματος.

Ἐξεδόθη και κυκλοφορεῖ εἰς τὴν σειρὰν τῆς «Βιβλιοθήκης τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας» ὁ ὑπ' ἀριθ. 28 τόμος ὑπὸ τὸν τίτλον «*Η φύσις, τὸ θαῦμα τοῦ Θεοῦ*» περιέχων σειρὰν μελετῶν διακεκριμένων συγχρόνων φυσιοδιφῶν περὶ τῶν θυμασίων τῆς φύσεως.

Ἐπίσης ἐξεδόθη και κυκλοφορεῖ τὸ β'. τεῦχος τῶν «*Βίωσιν τῶν ἁγίων*» τοῦ ἀειμνήστου Μιχαῆλ Ἱ. Γαλανοῦ, περιέχον τὸς βίους τῶν ἁγίων τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου.

Εἰς τὴν σειρὰν τῆς «Φωνῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας» ἐξεδόθη, ὑπ' ἀριθ. 20, ἐνδιαφέρουσα μελέτη τοῦ τέως ὑπουργοῦ Ἐρηκουμάτων και Ἐθν. Παιδείας κ. Κ. Τσάτσου ὑπὸ τὸν τίτλον «*Ἀγάπη*».

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Τῆ 3ῃ μεσοῦντος ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος προήδρευσε τῆς μεγάλῃς Ἐπιτροπῆς διὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου και εἶτα τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κασιματείου Κληροδοτήματος.

— Αὐθημερὸν ἐδέχθη εἰς ἀκράσιν τὸν κ. Π. Δήμου, Πρόεδρον τῶν ΑΧΕΠΑΝΣ Ἀμερικῆς.

— Τῆ 6ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἡ Α. Μ. ἐπεσκέφη τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως κ. Ν. Πλαστήραν.

— Τῆ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐδέχθη εἰς ἐπίσκεψιν τὸν ἐν Ἀντις-Ἀμπέμπα Ἕλληνα ἐπιτετραμμένον κ. Μηλιαρίσην.

— Τῆ παρελθούσῃ Τρίτῃ (9) ἡ Α. Μ. προήδρευσε τοῦ Κ. Συμβουλίου τοῦ ΟΔΕΠ.

— Σήμερον ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος προέστη τῆς ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ ναῷ τελετῆς ἐπὶ τῇ ἀφιξει τῶν ἐξ Ἀμερικῆς Ἑλλήνων τῆς Παναρκαδικῆς Ὁμοσπονδίας.

— Τῆ 3ῃ Μαΐου ὁ βοηθὸς Ἐπίσκοπος Εὐρίπου Θεοφ. κ. Ἀλέξιος ἐκ προσώπου τῆς Α. Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου παρέστη εἰς τὰ ἐγκαίνια τῆς Ἐκθέσεως «Ἠλεκτρισμοῦ και Ἀνορθώσεως».

— Ὁ Πανοσιολογ. Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν κ. Διονύσιος Ψαρριανὸς ἤρξατο ἐπιθεώρησιν τῶν Ἱ. ναῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, τὰ ἀποτε-

λέσματα δὲ τοῦ ἐλέγχου θὰ γνωσθῶσι μετὰ τὴν περάτωσιν αὐτοῦ.

— Ὑπὸ τῆς Πρωτοσυγκελλίας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καταρτίζονται λεπτομερῆ φύλλα ποιότητος και καταστάσεως τῶν ἱερέων τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Ε Π Α Ρ Χ Ι Α Ι Α

Ἱερὰ Μητρόπολις Μυτιλήνης

Καθ' ὃ ἀναγράφει ὁ «Ποιμὴν» τῆς Μητροπόλεως Μυτιλήνης, ὁ ἐπὶ δεκατετραετίαν ποικιλαχῶς διακονήσας παρὰ τῆ Μητροπόλει ταύτῃ αἰδεσιμολογ. Πρωτοπρεσβύτερος κ. Ἐμμ. Μυτιληναῖος, λαβὼν τὴν συγκατάθεσιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Ἰακώβου, ἀπεδέχθη τὸν παρὰ τῆ ἐν Ἀθήναις Κεντρικῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διορισμὸν τοῦ ὡς Διευθυντοῦ τῆς Ἐρησκευτικῆς διαφώτισεως και τοῦ Τύπου και ὑπέβαλε τῇ Α. Σ. τὴν ἀπὸ τῆς πρωτοσυγκελλίας παραίτησίν του. Ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης, χορηγήσας αὐτῷ τὸ αἰτηθὲν κανονικὸν ἀπολυτήριον, ἐν γράμματι αὐτοῦ ἐξέφρασε τὴν πρὸς τὸν πολλαπλᾶς ὑπηρεσίας παρασχόντα εἰς τὴν ἐπαρχίαν Μυτιλήνης πατέρα Μυτιληναῖον πλήρη αὐτοῦ εὐαρεσκίας μετὰ θερμότητων εὐχαριστιῶν. «Ἡ ἐπὶ 14 συναπτὰ ἔτη ὑπηρεσία ὑμῶν 1) ὡς Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου τοῦ Τμήματος Ἀγιάσου, 2) ὡς Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου τοῦ Τμήματος Πλωμαρίου και 3) ὡς Πρωτοσυγκελλεῦοντος ἐν τῇ Μητροπόλει και Γενικοῦ Ἐπιτρόπου ἡμῶν και Γενικοῦ Ἐπόπτου τῶν Κατηχητ. Σχολείων τῆς Ἐπαρχίας και τῆς ὄλης πνευματικῆς κινήσεως αὐτῆς, ὑπῆρξε τοιαύτη, ὥστε νὰ προκαλῆ αὐτὸ τοῦτο τὸν θαυμασμὸν τῶν παρακολουθούντων αὐτὴν και τὴν χαρὰν και ἱκανοποίησιν ἡμῶν. Εἰλικρινῶς λυπούμεθα, διότι ἀποχωρίζεσθε τοῦ τῶσον δαψιλῶς ἀποδοτικοῦ ἔργου σας ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς Μητροπόλει...»

Ἡ Α. Σ. εἰς ἔνδειξιν τῆς εὐαρεσκείας αὐτοῦ πρὸς τὸν ἀποχωροῦντα κληρικόν, ἀφοῦ ἐν πλήθει τὴν ναῷ ἐξῆρε διὰ θερμῶν λόγων τὴν δρᾶσιν αὐτοῦ, ἐχειροθέτησεν αὐτὸν «Κατηχητὴν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μυτιλήνης».

— Εἰς διαδοχὴν τοῦ ἀποχωρήσαντος πατρὸς Μυτιληναῖου ἐν τῇ Πρωτοσυγκελλίᾳ τῆς Μητροπόλεως, ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης κ. Ἰακώβος ἐχειροτόνησεν εἰς πρεσβύτερον τὸν ἱερολογ. Ἱεροκήρυκα διάκονον κ. Χρυσόστομον Γιαλούρη, ἐκ τῶν ἀρίστων πτυχιούχων τῆς τε Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν και τῆς Σχολῆς Ἱεροκηρύκων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ὁ νέος Πρωτοσύγκελλος ἀνέλαβε και τὴν διεύθυνσιν τοῦ «Ποιμένος» τῆς Μητροπόλεως, ὃν τέως διήθυσεν ὁ πατήρ Ἐμμαν. Μυτιληναῖος, ὅστις εἶχε διαδεχθῆ τὸν Πρωτοσύγκελλον Ἰακώβον Κλεόμβροτον, ἔμα τῆ προαγωγῇ τούτου εἰς τὴν Μητρόπολιν Σισανίου και Σιατίστῃς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΠΟΛΕΩΣ

Κατ' εἰδήσεις ἐκ ΚΠόλεως, ὁ νομάρχης τῆς πόλεως ἐπεκύρωσε τὰς τελευταίως γενομένας ἐκλογὰς τῆς ἑλληνορθόδοξου κοινότητος Γαλατᾶ. τῆς σχολῆς αὐτῆς και τῶν τεσσάρων ναῶν τῆς, ἐν οἷς συμπεριλαμβάνεται και ὁ περίπυστος ναὸς τῆς Παναγίας Καφατιανῆς τοῦ Γαλατᾶ, ὅστις μετὰ τῶν εἰς αὐτὸν ἀνηκόντων προσοδοφόρων ἀκινήτων ἀπὸ εικοσαεξοετίας κατεῖχτο βία ὑπὸ τοῦ ἀποστάτου Παπα-Εὐθύμῳ ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος ἠύχαριστήσας θερμῶς τὴν τουρκικὴν κυβέρνησιν και τὸν νομάρχην ἐπὶ τῷ ὅτι οὕτω ἐτέθη τέρμα εἰς μίαν σημαντικωτάτην ἀταξίαν, ἥτις τῶσον ἐπύκραινεν τὴν Ἐκκλησίαν ΚΠόλεως.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Ἡ «Καθολικὴ» Ἀθηνῶν (5 Μαΐου 1950) διαψεύδει τὰ ὑπὸ τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῆς ρουμανικῆς Ἐκκλησίας «*Orthodoxia*» ἀναγραφέντα περὶ προχωρήσεως τῆς οὐνιτικῆς ἐκκλησίας Τρανσυλβανίας εἰς τὴν Ὁρθοδοξίαν, βεβαιούσα ὅτι πρόκειται περὶ ἀποσπασθέν-

τος ὑπὸ τῶν ἐν Ρουμανίᾳ κομμουνιστῶν μικροῦ ἀριθμοῦ δηλώσεων προσχωρήσεως εἰς τὴν «Ὁρθοδοξίαν», ὅτι δὲ ὁ ἀναφερόμενος ὡς προσχωρήσας εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν ἑλληνορρυθμὸς ρουμάνος Ἐπίσκοπος ὑπὸ τὸ ὄνομα Θεόφιλος Χαρινεάνου εἶνε ἀνύπαρκτος. Ἡ «Καθολικὴ» προσθέτει ὅτι ἅπαντες οἱ ἑλληνορρυθμοὶ καθολικοὶ ἱεράρχαι τῆς Ρουμανίας, ἔξ τῶν ἀριθμῶν, σήπονται ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου 1948 εἰς τὰς ρουμανικὰ φυλακὰς, ἀφοῦ ὑπέστησαν τὰ φρικτότερα τῶν βασανιστηρίων.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Πρὸς τοῖς μέχρι τοῦδε συγκροτηθεῖσι ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Ἰνστιτούτου κατὰ τὸ τρέχον ἔτος Συνεδρίοις κλπ. ἀγγέλλονται διὰ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἔτους τοῦτου αἱ ἐπόμεναι ἐνδιαφέρουσαι Συγκεντρώσεις, αἵτινες θὰ γίνωσιν ἐν Bossey τῆς Ἑλβετίας, ἔνθα ἐδρεύει τὸ Οἶκον. Ἰνστιτούτον:

15—20 Μαΐου, Σύσκεψις περὶ τῆς Τέχνης.

26 Μαΐου—1 Ἰουνίου, Συνέδριον κοινωνικῶν ἐργατῶν ἰδρυμάτων ὑποστηριζομένων ὑπὸ τοῦ Κράτους, τῆς Ἐκκλησίας ἢ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων.

7—12 Ἰουνίου, Σύσκεψις περὶ τῶν μέσων τῆς εἰς τὰς τοπικὰς Ἐκκλησίας διαδόσεως τῆς οἰκουμενικῆς ἰδέας.

7—28 Ἰουλίου, Σειρὰ μαθημάτων διὰ φοιτητὰς τῆς Θεολογίας.

2—9 Αὐγούστου, Συγκεντρώσις διὰ λαϊκοὺς τεχνικοὺς καὶ ὑπαλλήλους γραφείων.

14—25 Αὐγούστου, Συγκέντρωσις διὰ τοὺς ἐκ τῶν ἐλευθέρων ἐπαγγελεμάτων λαϊκοὺς.

29 Αὐγούστου—5 Σεπτεμβρίου, Σύσκεψις κοινωνιολόγων καὶ θεολόγων περὶ τῆς σημασίας τοῦ κοινωνιολογικοῦ παράγοντος διὰ τὴν στρατηγικὴν τῆς Ἐκκλησίας.

10—17 Σεπτεμβρίου, Συνέδριον Ἰατρῶν.

4 Ὀκτωβρίου—20 Δεκεμβρίου, Σειρὰ μαθημάτων διὰ λαϊκοὺς ἐκκλησιαστικοὺς ἑργάτας (πεπειραμένοι ἡγῆται ὀργανώσεων τῆς νεολαίας, βοηθοὶ τῶν ἐνοριῶν, κατηχηταὶ κλπ.).

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἀναφέρονται μόνον τὰ πρὸς τὴν Διεύθυνσιν ἀποστελλόμενα. Β'.

Ἐκ τῶν ἔργων τῆς *Βιβλιοθήκης τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας*, τὰ ὑπ' ἀριθ. 1, 3, 19 καὶ 20 περιέχουσι κείμενα ἐκκλησιαστικὰ, χρήσιμα εἰς τοὺς κληρικοὺς, τοὺς καθηγητὰς τῶν ἱερῶν, τοὺς φοιτητὰς τῆς θεολογίας, τοὺς σπουδαστὰς τῶν ἐκκλησιαστικῶν σχολῶν καὶ τοὺς ὁποσοδήποτε περὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ζωὴν ἀσχολούμενους, διδακτικώτατα δὲ καὶ διὰ πάντα πιστὸν ἐπιθυμοῦντα νὰ γνωρίσῃ καλλίτερον τὴν Ἐκκλησίαν του.

Ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 1, ὑπὸ τὸν τίτλον *Ἐκλογή ἐκ τῶν Ἑλλήνων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας* (ἔτος ἐκδόσεως 1947, σελίδες 222). δημοσιεύονται ἐκλεκτὰ τεμάχια ἐκ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Γραμματείας τῶν ὀκτῶ πρώτων αἰώνων. Ἡ ἐκλογή τούτων ἐγένετο ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ Καθηγητοῦ τῆς Πατρολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν κ. *Δημητρίου Μπαλάνου*, ἡ δὲ δημοσίευσίς αὐτῶν, ὡς ἐν τῷ προλόγῳ τοῦ βιβλίου δηλοῦται, ἀποτελεῖ τὸ προοίμιον τῆς προσεχοῦς ἐκδόσεως τριτοῦ ἐκτενεστέρας ἐκλογῆς ἐκ τῶν συγγραμμάτων τῶν Πατέρων, μέχρι οὗ καταστῆ εἰς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν ἐφικτὴ ἢ τόσον ἀπαραίτητος ἐκδοσις ὀλοκλήρου τῆς σειρᾶς τῶν ἔργων τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Τὰ ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ Πατερικὰ ἀποσπάσματα ἀναφέρονται εἰς ποικιλίαν θεμάτων καὶ ἀντιπροσωπεύουσιν ἅπαντα τὰ εἶδη τῶν ἔργων τῶν Ἑλλήνων Πατέρων, σημειοῦται δ' ἐπὶ κεφαλῆς ἐκάστου τεμαχίου τὸ τε ἔργον ἐξ οὗ προέρχεται καὶ ἡ εἰς τὴν Πατρολογία τῶν Migne σχετικὴ παραπομπή. Βοήθημα ἄριστον σοβαρῶς ἀναπληροῦν τὴν ἔλλειψιν ἐχρήσταν Πατερικῶν βιβλίων.

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 3, *Ἀπολογητικὰ τῶν Πατέρων τῶν πέντε πρώτων αἰώνων* (ἔτος ἐκδόσεως 1948, σελίδες 303) περιέχει τὰ σπουδαιότερα τῶν ἐν τοῖς ἔργοις τῶν Πατέρων

τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων τῶν πέντε πρώτων αἰώνων περιεχομένων ἀπολογητικῶν τοῦ χριστιανισμοῦ στοιχείων, ἅτινα συνελέγησαν ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν Καθηγητοῦ τῆς Ἀπολογητικῆς κ. *Γρηγορίου Παπαμιχαήλ*. Τὰ στοιχεῖα ταῦτα παρατίθενται εἰς τὸ πρωτότυπον κείμενον μετὰ σημειώσεως τοῦ ὀνόματος τοῦ συγγραφέως καὶ τῆς εἰς τὴν Πατρολογία τῶν Migne παραπομπῆς, εἶναι δὲ μεθοδικῶς διατεταγμένα κατὰ θέματα ἀκολουθοῦντα τὴν ἀλφαβητικὴν σειρᾶν. Ἡ χρησιμότης τοῦ βιβλίου εἶναι προφανῆς, δικαίως δ' ἐκφράζεται ἐν τῷ προλόγῳ ἡ εὐχὴ πρὸς τὸν σ. ὁπως θελήσῃ νὰ συνεχίσῃ τὴν ἐργασίαν του ταύτην ἐπεκτείνων αὐτὴν ἐφ' ὀλοκλήρῳ τῆς Πατερικῆς ἐποχῆς.

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 19, *Οἱ Ἴεροὶ Κανόνες καὶ οἱ Ἐκκλησιαστικοὶ Νόμοι* (ἔκτη ἐκδοσις 1949, σελ. 750 μικροῦ σχήματος), ἀποτελεῖ συλλογὴν ἀπάντων τῶν ἱερῶν Κανόνων τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας, ἐν τέλει τῶν ὁποίων παρατίθενται καὶ οἱ σπουδαιότεροι τῶν ἐν ἰσχύϊ Νόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν Ἀυτοκέφαλον Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος. Ἡ συλλογὴ ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν εἰδικοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου κ. *Αἰμίλου Σ. Ἀλιβιζάτου*, ὅφ' οὗ προετάχθη σύντομος εἰσαγωγή εἰς ἐκάστην σειρᾶν τῶν Κανόνων, ἐσημειώθη δὲ πρὸ ἐνὸς ἐκάστου κανόνος ἐπιγραφή δηλοῦσα τὸ περιεχόμενον του καὶ ὑπεσημειώθησαν ὅφ' ἕκαστον ἐξ αὐτῶν οἱ παράλληλοι καὶ σχετικοὶ ἄλλοι Κανόνες. Περὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Νόμων προκειμένου, ὁ σ. παραθέτει τὰ τε ἀρχαιότατα κείμενα καὶ τὰς ἐν τῷ μεταξὺ γενομένας τροποποιήσεις αὐτῶν, προτάσσων σύντομον, ἀλλὰ λίαν ἐμπεριστατωμένην καὶ διαφωτιστικὴν εἰσαγωγήν. Ἐν τέλει τοῦ ἔργου παρατίθεται πίναξ ὀνομάτων καὶ πραγμάτων. Τὸ βιβλίον εἶναι χρησιμώτατον διὰ πάντα περὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν ἀσχολούμενον καὶ διὰ τοὺς φοιτητὰς τῆς θεολογίας καὶ τοὺς σπουδαστὰς τῶν ἐκκλησιαστικῶν σχολῶν.

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 20, *Ἐκλογή Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ὑμνογραφίας* (ἔτος ἐκδόσεως 1949, σελίδες α'—ηζ'+317), εἶναι ἔργον τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου κ. *Παναγιώτου Ν. Τρομπίλα* καὶ περιέχει, ὡς καὶ ἐκ τοῦ τίτλου του δηλοῦται, τεμάχια κατ' ἐκλογὴν ἐκ τῆς πλουσιωτάτης Ὑμνογραφίας τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ἐν οἷς πολλὰ ἐκ τῶν μὴ χρησιμοποιούμενων σημεῖον ἐν τῇ λατρείᾳ καὶ διὰ τοῦτο ἀγνωστων εἰς τοὺς μὴ εἰδικῶς περὶ τὸ θέμα τοῦτο ἀσχολούμενων. Τῆς συλλογῆς τῶν ἱερῶν τούτων ἑσμάτων, ἅτινα εἶναι διατεταγμένα χρονολογικῶς καὶ παρέχουσι πλήρη εἰκόνα τῆς ἐξελιξεως τῆς χριστιανικῆς ὕμνογραφικῆς γραμματείας, προηγούνται πλούσια προλενομένα (σελ. α'—ηζ') περὶ τοῦ ὅλου θέματος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὕμνογραφίας, μεταξὺ δὲ τῶν ἐν τῇ συλλογῇ ποιητικῶν τεμαχίων παρέχονται σύντομοι ἱστορικαὶ καὶ φιλοσοφικαὶ πληροφορίες περὶ τῶν ἐκάστοτε ἀκμασάντων Ὑμνογράφων καὶ τοῦ ἔργου αὐτῶν. Ἐν τέλει τοῦ ἔργου παρατίθεται πίναξ τῶν ὕμνων, οἵτινες ἀναφέρονται ἐν τοῖς ἐν χρήσει λειτουργικοῖς βιβλίοις, μετ' ἀναγραφῆς τῶν εἰς αὐτοὺς ἐπιγεγραμμένων τροπαρίων καὶ μετ' αὐτὸν πίναξ ὀνομάτων καὶ ὄρων. Τὸ βιβλίον τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν πρώτην, καθ' ὅσον γνωρίζομεν, παρ' ἡμῖν συστηματικὴν προσπάθειαν εὐρυτέρας γνωστοποιήσεως τῶν θησαυρῶν τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας Ποιήσεως, καὶ τὴν πρώτην ἀπὸ ἑλληνικῆς πλευρᾶς ἐπὶ τοῦ συνόλου θέματος ἐπιστημονικὴν ἐνασχόλησιν. τοῦτο δὲ προσδίδει ὅπως ἰδιαιτέρην ἀξίαν εἰς αὐτό.

Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν βιβλίων τούτων δύναται νὰ καταταχθῇ καὶ *Ἡ Θεία Λειτουργία τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου*, ἣτις ἐξεδόθη τῷ 1948 ἐκτὸς σειρᾶς κατὰ τὸ ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου *Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Χρυσόστομου* καταρτισθὲν ἀρχαιότερον τῆς λειτουργίας κείμενον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καλλιτέρων ἐκ τῶν σφζομένων κωδίκων. Ἡ ἐκδοσις αὕτη (πέμπτη κατὰ σειρᾶν, σελ. 44), ἐπὶ ἀρίστου χάρτου μετὰ μεγίστης φροντίδος ἐκτυπωθεῖσα, κοσμεῖται δι' ὄραίας βυζαντινῆς εἰκόνας τοῦ

'Αδελφοθέου 'Ιακώβου, φιλοτεχνηθείσης υπό τοῦ κ. Φωτ. Κόντογλου, καὶ ἔχει καλλιτεχνικωτάτην τὴν ὄλην ἐμφάνησιν.

Θεοδώρου *Ἑῶδη*: α) *Ἰδιόμωλα τοῦ Ἐξοδιαστικοῦ* καὶ β) *Ὀμηρικῆς Ἀπηχέσεως σὴν Ὑμνογραφία*.

Ὁ συγγραφεὺς κ. Θεόδωρος Ἑῶδης μᾶς εἶναι γνωστός καὶ ἀπὸ ἄλλα τοῦ δημοσιεύματα εἰς τὸ χριστιανικὸν περιοδικὸν «Ἀκτίνες», τὰ ὁποῖα ὡς ἀνάτυπα ἔχει ἐκδώσει εἰς ἰδιαίτερα τεύχη. Τὰ πονήματα δὲ αὐτὰ ὅλα ἀνεξαιρέτως περιστρέφονται γύρω ἀπὸ τὴν Χριστιανικὴν Ὑμνολογίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι ὁ πρῶτος—ἴσως—Ἕλληνας ἐρευνητής, ὁ ὁποῖος διερευνᾷ διεξοδικῶς τὴν ὕψην καὶ τὴν σχέσιν τῶν ὕμνων πρὸς τὰ κλασσικὰ καὶ τὰ ἱερά κείμενα.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ Βυζαντινὸς πολιτισμὸς, χαρακτηριζόμενος ἄλλοτε ὡς «δείγμα ἀνευ ἀξίας», ἦδη θεωρεῖται ὡς ἡ γέφυρα, ἡ συνδέουσα τοὺς νεωτέρους χρόνους—τῆς Ἀναγεννήσεως—μὲ τὴν ἀρχαιότητα, καὶ ὅτι ὁ πνευματικὸς βίος τῶν Βυζαντινῶν εἶναι ἡ συνέχεια τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ, τὰ ἔργα δὲ τῆς κλασσικῆς ἀρχαιότητος ἐχρησίμευσαν ὡς πρότυπα τῶν Βυζαντινῶν γραμμάτων.

Τοῦτ' αὐτὸ γίνεται καὶ εἰς τὴν Χριστιανικὴν Ὑμνολογίαν τοῦ Βυζαντίου. Μὲ τὴν διαφοράν ὅτι ἐδῶ τώρα οἱ ὕμνογράφοι ἀντλοῦν ἀπὸ τὰς πηγὰς τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας τὴν ὑπόθεσιν, τὴν ὁποῖαν περιβάλλουν μὲ ὕψην κλασσικὴν. Οἱ Βυζαντινοὶ ὕμνογράφοι ἔχουν βαθεῖαν συναίσθησιν καὶ γνώσιν τῆς κλασσικῆς γραμματείας. Ὁ κ. Θ. Ἑῶδης μὲ ἱκανὴν φιλολογικὴν καὶ λογογεχνικὴν συγκρότησιν ἐρευνᾷ τὸ θέμα αὐτὸ καὶ αἰ ἐπ' αὐτοῦ ἐργασίαι του εἶναι πρωτότυποι.

Ἡ Ὑμνογραφία τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, ὅπως καὶ ἡ Ἀγιολογία τῆς, ἔχουν παρθένα ἐδάφη, πού ἀναμένουν τὸν ἐρευνητὴν. Στὰ μάτια δὲ τοῦ λαοῦ μας—μορφωμένου καὶ μὴ—δὲν ἔχουν ἀκόμη παρασταθῆ τὰ ἀσύγκριτα κάλλη τῆς καὶ δὲν ἔχουν ἀκόμη ζωντανευθῆ αἱ ὑπέροχοι εἰκόνες τῆς, οὔτε τὸ βάθος καὶ τὸ πλάτος τῶν ἐνοιῶν τῆς. Τιμὴ καὶ ἔπαινος εἰς τὸν αἰδεσίμ. πρωτοπρεσβύτ. κ. Ἰ. Ράμφον διὰ τὸ ἀνοιγμὰ τοῦ δρόμου πρὸς τὴν Ἀγιολογίαν. Τιμὴ καὶ ἔπαινος εἰς τὸν κ. Θ. Ἑῶδην διὰ τὴν πρωτοπορείαν μὲσα εἰς τοὺς λειμῶνας τῆς Ὑμνογραφίας.

Ἡ Βυζαντινὴ Ὑμνολογία ἔχει ἀδάμαντας πραγματικῆς λογοτεχνικῆς ἐμπνεύσεως καὶ ποιητικῆς ἐξάρσεως. Ἄν δὲν τὰ γνωρίζωμεν ὅλοι σήμερον, εἶναι ἀμέλεια μας. Ἄν δὲν τὰ ἐννοοῦμεν, εἶναι λάθος μας. Καὶ ἂν δὲν τὰ συναισθανώμεθα, εἶναι ἀπόρροια τῆς ὀλοφροσύνης τοῦ αἰῶνός μας, εἰς τὴν ὁποῖαν ὅλοι δυστυχῶς δουλεύομεν. Διότι ἡ θρησκεία, καὶ μάλιστα ἡ Χριστιανικὴ, δὲν εἶναι τύπος ἤθρος, δὲν εἶναι νεκρὸς οργανισμὸς, εἶναι ζῶη, εἶναι βίωμα. Καὶ ὅσοι τὴν ζοῦν, καὶ ὅσοι τὴν αἰσθάνονται, συναισθάνονται καὶ κατανοοῦν καὶ τοὺς ὑπερόχους Ὑμνους τῆς, τοὺς ἀφθάστους εἰς ἔξαρσιν καὶ εἰς ἔκτασιν, πού εἶναι ἀνάλογοι μὲ τὴν ὑπόθεσιν, τὴν ὁποῖαν προσπαθοῦν νὰ διερμηνεύσουν.

Μὲ τὰ πονήματα πού μέχρι τοῦδε μᾶς ἔχει δώσει ὁ κ. Θ. Ἑῶδης, καὶ πού ἐλπίζομεν ὅτι θὰ μᾶς δώσῃ καὶ ἄλλα πολλά, προσπαθεῖ—καὶ τὸ ἐπιτυχάνει—νὰ ζωντανεύσῃ, ὅτι ὁ χρόνος ὁ παμφάγος καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος τοῦτου ἐμάρανε καὶ ἐνέκρωσε. Πιστὸς τηρητῆς τῆς παραδόσεως ὁ κ. Θ. Ἑῶδης προσπαθεῖ νὰ ἀνεῶρῃ μὲσα εἰς τοὺς ὕμνους τῆς Ἐκκλησίας μᾶς τὰ μεγάλα πνεύματα τῆς ἀρχαιότητος, πού ἐστάθησαν πρότυπα, τὸν Ὀμηρον, τὸν Πίνδαρον καὶ ὄλην τὴν χορείαν τῶν μεγάλων ποιητῶν τῆς ἀρχαιότητος. Μὲ τὰ πονήματα δὲ, τὰ ὁποῖα μέχρι τοῦδε μᾶς ἔδωσε, φαίνεται ὅτι ἐπέτυχεν εἰς τὴν προσπάθειάν του αὐτὴν, κατὰ τρόπον μάλιστα ἀξίον παντός ἐπαίνου. Ἡ ἐπιτυχία του αὐτῆ ἄς τοῦ γίνῃ βοήθος εἰς τὴν συνέχισιν τοῦ ἔργου του.

Δὲν εἰσέρχομαι εἰς λεπτομερείας, διότι θὰ ἐφθανα εἰς ἀπεραντόλογον. Περιορίζομαι εἰς γενικὰς γραμμάς. Ὁ κ. Θ. Ἑῶδης εἶναι ὁ πρῶτος σοβαρὸς ἐρευνη-

τῆς τῆς Ὑμνολογίας τῆς Ἐκκλησίας μας. Καὶ ὁ πρῶτος, πού ἠθέλησε νὰ καταδείξῃ τὴν παράδοσιν, συνεχῆ εἰς ὅλας τὰς ἐκφράσεις τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος. Βαθὺς μελετητῆς, φιλελεύθερος, ἀλλὰ καὶ συγκρατημένος, δὲν φεύγει ἀπὸ τὴν παράδοσιν καὶ τὰ δόγματα τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ δὲν ἀργεῖ νὰ διακρίνῃ μὲσα εἰς τὰ ποιήματά τῆς τὴν συνέχειαν.

Τὸ ἔργον τοῦ κ. Θ. Ἑῶδης δύναται νὰ συγκριθῇ πρὸς τὸ ἔργον τοῦ ἀειμνήστου μουσουργοῦ Ἰ. Σακελλαρίδου. Διότι καὶ ἐκεῖνος ἐζήτησε καὶ ἀνεῦρε τὴν μουσικὴν παράδοσιν μὲσα εἰς τὸ μέλος τῶν ὕμνων τῆς Ὑμνολογίας τῆς Ἐκκλησίας μας. Τοῦτο ἐπιχερεῖ τώρα καὶ ὁ κ. Θ. Ἑῶδης, ἀναζητῶν μὲσα εἰς τοὺς ὕμνους τῆς Ἐκκλησίας μᾶς τὴν φιλολογικὴν παράδοσιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Καὶ τῶν δύο τῶν ἔργων εἶναι πρωτίστως ἐκκλησιαστικόν, ἀλλὰ καὶ ἐθνικόν. Καὶ μᾶς ὑπόσχεται ὁ κ. Θ. Ἑῶδης πολλά, διότι, ἂν καὶ εἶναι νέος, ἐν τούτοις αἱ ἐργασίαι του μᾶς παρουσιάζονται ὄριμοι ἐπιστημονικῶς.

X. M. ΕΝΙΣΤΑΕΙΔΗΣ

Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρμηνείας τῶν δώδεκα ἑλασσόνων Προφητῶν ὁ ἐκδοτικὸς Οἶκος «Ἀστὴρ» τῶν ἀδ. Παπαδημητρίου ἐσχάτως ἐκυκλοφόρησε τὴν «Ἁγίαν Γραφήν σὲ εἰκόνες» διὰ νὰ φέρῃ ἐγγύτερον τὸν πολὺν τῶν ἀναγνωστῶν κόσμον πρὸς τὸ Βιβλίον τῶν βιβλίων, ὁποῖον εἶνε ἡ Ἁγία Γραφή. Εἰς ἐποχὴν τόσοσιν μεγάλων πνευματικῶν καὶ ψυχικῶν διαταραχῶν, συνεπεία τῶν ὁποίων ὁ ἀνθρωπὸς κινδυνεύει νὰ χάσῃ τὴν ἐσωτερικὴν του ἰσορροπίαν, ἡ Ἁγία Γραφή ἀποτελεῖ τὸ μοναδικὸν τῆς ψυχῆς καταφύγιον διὰ τὰς ἐν αὐτῇ ἀνυπερβλήτους ἠθικὰς διδασκαλίαις καὶ τὸ ὕψος τῶν περὶ Θεοῦ, κόσμου καὶ ἀνθρώπου ἰδεῶν καὶ ἀρχῶν, ἕνεκα τῶν ὁποίων τόσῃν ἐξήσκησεν ἐπιρροὴν δι' ὅλης τῆς ἱστορίας ὡς μοναδικῆ τῶν ἀτόμων καὶ τῶν κοινωνιῶν ἀναπλαστικὴ δύναμις. Τοῦτου ἕνεκα δι' ὄλην τὴν χριστιανικὴν ἀνθρωπότητα ἡ Ἁγία Γραφή εἶνε «ἡ Βίβλος», τὸ αὐθεντικὸν δηλαδὴ βιβλίον, πού ὄχι ἀπλῶς ἀναγινώσκειται, ἀλλὰ αὐτόχρονα μελετᾶται ὡς ἀπόλυτος τῆς ζωῆς ρυθμιστῆς, ὡς ἡ μόνη ὀρθὴ καὶ ὑγιῆς βᾶσις τῆς καὶ κανὼν ἀστραβῆς. Δὲν εἶνε δὲ μόνον τὸ ἀφθαστον τῶν ἰδεῶν τῆς Γραφῆς ὕψος πού τὴν καθιστᾷ ἀπὸ ὅλα τὰ βιβλία τοῦ κόσμου ἀθάνατον εἰς τοῦ χρόνου τὸ πέρασμα, ἀλλ' εἶνε καὶ ἡ λογοτεχνικὴ τῆς ἀξία μοναδικὴ διὰ τὴν ἐξόχως μεταρσιωτικὴν τοῦ ὕψους τῆς δύναμιν, διὰ τὸ διήκον δι' ὅλου τοῦ κειμένου τῆς πνεύμα, διὰ τὸ ὁποῖον ὁ ἀναγνώστης ἀνάγεται εἰς τὸν κατ' ἐξοχὴν ὄρατον, τὸν ἀληθῆ καὶ αἰώνιον κόσμον, διὰ τὸν ὁποῖον εἶνε πλάσιμὸς ὁ ἀνθρώπος.

Πρὸς αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν κόσμον ἀποσκοπεῖ νὰ φέρῃ ἡ ἐν λόγῳ ἔκδοσις τῆς Γραφῆς εἰς εἰκόνας. Εἶνε «Εἰκονογραφημένη Ἁγία Γραφή». Ὅλα αἱ εἰκόνες εἶνε ἔργα τοῦ εὐσεβοῦς καὶ ἀρίστου ζωγράφου Ἰουλίου Σνόρρ Φόν Κάρολσφελδ, εἶνε δὲ ἐν ὅλῳ 195, μία δι' ἑκάστην σελίδα, ὑπομνηματιζομένη ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν ἐρμηνευτοῦ τῆς Παλ. Διαθήκης καθηγητοῦ κ. Β. Βέλλα, εἰς δὲν ὀφείλεται καὶ ἡ εἰς τὴν ἔκδοσιν «Εἰσαγωγή», ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ὁ ἀναγνώστης μαθαίνει δι' ὀλίγων λόγων τὸ περιεχόμενον τῶν ἀπαρτιζόντων τὴν Παλαιάν καὶ τὴν Καινὴν Διαθήκην βιβλίων. Ἡ εἰκὼν ὀμιλεῖ παραστατικώτερον καὶ ἐντυπωτικώτερον ἀπὸ τὸ σιωπῶν κείμενον, ἀμεσώτερον συγκινεῖ καὶ διδάσκει, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Εἰκονογραφημένη Ἁγία Γραφή μὲ τὸν ἑκάστης εἰκόνας σύντομον ὑπομνηματισμὸν φέρει καὶ τὸν μᾶλλον ἀμόρφωτον ἀναγνώστην ἐγγύτερον πρὸς τὸ βάθος καὶ τὸ κάλλος τοῦ θεοῦ λόγου.

Ἡ «Ἁγία Γραφή σὲ εἰκόνας» ἀποτελεῖ καὶ σπάνιον ἐκδοτικὸν ὄρασιό τεχνημα, τὸ ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ λείπῃ ἀπὸ καμμίαν οἰκογένειαν.

γ. π.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασιλείου Μ. Βέλλα Καθηγητού του Πανεπιστημίου 'Αθηνών, 'Ο άνθρωπος κατά την Παλαιάν Διαθήκην. **Επιμείλεια Βασιλείου Μ. Βέλλα** Καθηγητού του Πανεπιστημίου 'Αθηνών, Βραβείον 'Ακαδημίας 'Αθηνών. 'Αγγαίος, Ζαχαρίας, Μαλαχίας. Εισαγωγή—Μετάφρασις ἐκ τοῦ ἑβραϊκοῦ—Κείμενον τῶν Ο'—Σχόλια, ὑπὸ **Βασιλείου Μ. Βέλλα** Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου 'Αθηνών. 'Εκδοτ. Οἶκος 'Αστήρ' 'Αλ. καὶ 'Ε. Παπαδημητρίου. 'Αθήναι 1950 (σελ. 195).

— ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Δίδου Νικολ. 'Αβουρδιάδην, Περίστασις Κατερίνης. **Ίωαν. Παπαγεωργίου**, Μαντζάριον Φιλιατῶν καὶ **Οἶκον-Φιλ. Γ. Καστομητόπουλον**, Κορυθαδὲς Καρπενησίου ἐνεγράφητε φύλλα ἐστάλησαν.—'Εκκλ. Συμβούλιον 'Ελάφου Λάγκας Σουλίου ἐνεγράψαμεν τὸν ἰ. ναὸν φύλλα ἐστάλησαν.—**Διδ. Νικ. Ροντογιάννην**, Βόλον διευθύναις σας ἐτακτοποιήθη.—**Διδ. 'Αθαν. Καπενήν**, Θαρρούνι 'Αλιβερίου ἐπάνυμόν σας διωρθώθη.—'Εκκλ. Συμβούλιον 'Ενορίας Δουτσίου Φθιώτιδος ἡ ἐτησία συνδρομή σας ἀνέρχεται εἰς δραχ. 12.000.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ

Προκειμένου ἀπὸ τοῦ προσηχοῦς 'Οκτωβρίου ἐ. ἔ. νὰ σταλῶσιν ὑπὸ τῆς 'Αποστολικῆς Διακονίας τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος εἰς Γαλλίαν ὑπότροφοι δι' ἐνδραστήριον θεολογικὰς σπουδὰς προσκαλοῦνται οἱ ἐκ τῶν ἀγάμων Κληρικῶν κεκτημένοι πτυχίον Πανεπιστημιακῆς Θεολογικῆς Σχολῆς καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ τόχωσι τοῦ ἐνεργητάτος τούτου, ὅπως ὑποβάλωσι μέχρι τῆς 25ης 'Ιουνίου ἐ. ἔ. σχετικὴν αἴτησιν μετὰ συντόμου βιογραφικοῦ σημειώματος καὶ ἀντιγράφου τοῦ πτυχίου τῶν εἰς τοὺς οἰκέλους Μητροπολίτας, οἵτινες θὰ διαβιβάσωσιν ἡμῖν ταῦτα μετὰ τῆς ἐπ' αὐτῶν γνώμης τῶν.

Οἱ ὑποψήφιοι δεόν ἀπαραιτήτως νὰ κατέχωσιν ἐπαρκῆ στοιχεῖα τῆς Γαλλικῆς γλώσσης.

'Εν 'Αθήναις τῆ 8η Μαΐου 1950.

('Εκ τῆς 'Αποστολικῆς Διακονίας)

'Εκδόσεις 'Αποστολικῆς Διακονίας

Μιχαὴλ Ι. Γαλανοῦ (†)

ΟΙ ΒΙΟΙ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ

'Εξεδόθη καὶ τὸ Β' Τεῦχος περιέχον τοὺς βίους τῶν 'Αγίων τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου
(Τιμᾶται δραχ. 10.000)

Η ΘΥΣΙΣ, ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Μελέται ἐπιφανῶν συγχρόνων φυσιοδιφῶν ἐξετάζουσαι τὰ θαυμάσια τῆς Δημιουργίας
(Τιμᾶται δραχ. 12.000)

= Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α =

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

I. Μητρόπολις Δημητριάδος.

'Εχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 καὶ 48 τοῦ ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200)1940 «περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων» ὡς καὶ τὸν ἀναγκαστικὸν Νόμον 540 «περὶ 'Εκκλησιαστικῆς ἐκπαιδεύσεως», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν ἀναφερομένων Νόμων ὀριζόμενα προσόντα ὡς καὶ τὰ Κανονικὰ τοιαῦτα, ὅπως ἐντὸς προθεσμίας μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ σχετικὰ δικαιολογητικά, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνα-

κήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων διὰ τὴν κατάληψιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Γεννησίου τῆς Θεοτόκου Λαύκου, ὑπομνησκοντες καὶ προγενεστέραν προκήρυξιν ἡμῶν δημοσιευθεῖσαν διὰ τὴν κατάληψιν τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων Προφήτου 'Ηλιοῦ 'Αλυκῶν, ἀγίου Δημητρίου 'Αναύρας, 'Αναλήψεως Βουλγαρινῆς, ἀγίων 'Αποστόλων Κωφῶν, ἀγίου Νικολάου Κιτικίου καὶ Δαουτζᾶ, ἀγίου Γεωργίου Κουκουράβας, ἀγίας Τριάδος Σκήτης, Γεννησίου Θεοτόκου Φυτόκου, ἀγίου Νικολάου Κερασιᾶς, Ζωοδόχου Πηγῆς Μετοχίου, ἀγίου Νικολάου 'Ανατολῆς.

'Εν Βόλῳ τῆ 28 'Απριλίου 1950.

† 'Ο Δημητριάδος 'Ιωακείμ.

I. Μητρόπολις 'Ηλείας

'Εχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α. Ν. 2200)1940 «Περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ 'Εφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πληρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἱεροῦ ναοῦ ἀγίου 'Αθανασίου Βουναργου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῆς ἐν λόγω θέσεως, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικά τῶν, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων.

'Εν Πύργῳ τῆ 22 'Απριλίου 1950

† 'Ο 'Ηλείας Γερμανός.

I. Μητρόπολις Κερκύρας καὶ Παξῶν.

'Εχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἀρθρα 46 καὶ 47 τοῦ Νόμου 2200)1940 «περὶ ἱ. ναῶν καὶ ἐφημερίων», τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 536)1945 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ὀρθοδόξου ἐφημεριακοῦ κλήρου κλπ.» τὸ ἀρθρον 28 τοῦ 'Αναγκ. Νόμου 540)1945 «περὶ ἐκκλησ. ἐκπαιδεύσεως», καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 83719 καὶ ἀπὸ 7—10—1946 'Εγκύκλιον τοῦ 'Υπουργείου Ἐθροσκευμάτων καὶ 'Εθνικῆς Παιδείας, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ χωρίου Σκριπεροῦ—Κερκύρας, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἐν τῷ ἀρθρῳ 48 τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, ἵνα ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι ἐφημερίου τῆς ἐν λόγω ἐνορίας. 'Εν Κερκύρᾳ τῆ 21 'Απριλίου 1950.

† 'Ο Κερκύρας καὶ Παξῶν Μεθόδιος.

I. Μητρόπολις Καρυστίας καὶ Σκύρου.

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πληρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Κριναῖοις ἱ. ναοῦ «ἅγιος 'Ιωάννης ὁ Θεολόγος» συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν. 2200)40 «περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων», προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν ἐν λόγω κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ὑποβάλωσιν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς καθ' ἡμᾶς ἱ. μητροπόλεως τὰ ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρου Νόμου προβλεπόμενα πιστοποιητικά.

'Εν Κύμῃ τῆ 27 'Απριλίου 1950.

† 'Ο Καρυστίας καὶ Σκύρου 'Ανανίας.

"ΕΚΚΛΗΣΙΑ,"

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ

† 'Ο 'Αθηνῶν ΣΠΥΡΙΔΩΝ

† 'Ο 'Εδέσσης - Πέλλης ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

† 'Ο Γόρτυνος - Μεγαλοπόλεως ΓΕΡΜΑΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου, 'Ακαδημαϊκός

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Π. Σ. ΜΑΝΩΛΕΣΗΣ

Τόποις «Φοίνικος» Λεωνάτου 4